

Planul Național de Implementare
pentru Educație și Formare Profesională Inițială și Continuă
(PNI-VET)
ROMÂNIA

Anexa 1

1. Infomații succinte despre contextul național și situația de referință

i. **Planul Național de Implementare pentru educație și formare profesională inițială și continuă (PNI-VET)** definește măsurile naționale pentru atingerea obiectivelor stabilite la nivel european, prin *Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență¹* (Recomandarea VET). În elaborarea PNI-VET au fost avute în vedere o serie de documente naționale programatice care orientează și susțin intervențiile în direcția dezvoltării și modernizării sistemului de educație și formare profesională inițială și continuă:

- **România Educată – viziune și strategie 2018-2030**, dezvoltată pe trei piloni principali:

- personalizarea învățării și asigurarea calității pentru toți elevii/studentii;
- flexibilizarea sistemului de educație, pentru a răspunde în mod concret, profilurilor și rolurilor în schimbare ale beneficiarilor și actorilor implicați
- adaptarea sistemului la schimbările externe și la tendințele viitorului.

- **Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)** care concentrează intervențiile FSE pe provocările majore din domeniul educației și ocupării, corelate cu prioritățile obiectivului de politică 4 al Uniunii Europene, Agenda pentru competențe în Europa, Planul de Acțiune pentru Educația Digitală (2021-2027), Pactul Verde European și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă.

- **Programul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR)** ce propune proiecte de investiții specifice care abordează aspecte comune tuturor statelor membre, în domenii care creează locuri de muncă și creștere economică și care sunt necesare pentru tranziția verde și cea digitală.

- **Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027** prin care se propune creșterea ocupării de calitate, prin măsuri de activare a persoanelor inactive apte de muncă, a șomerilor, în special a celor de lungă durată, a tinerilor, inclusiv NEETs, prin promovarea unei forțe de muncă competente, calificate și adaptabile, avându-se în vedere combaterea excluziunii sociale și promovarea dialogului social pentru a crește convergența și pentru a îmbunătăți reziliența, dar și pentru a reduce disparitățile la nivel teritorial.

Soliditatea abordării **POEO** este asigurată de existența cadrului strategic național reprezentat de proiectul **România Educată**, coerent cu **Programul Național de Reformă**, fundamentând prioritățile de investiții naționale sprijinite prin programele FESI 2021-2027.

¹ Consiliul Uniunii Europene, *Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență*,

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=EN)

Astfel, **România Educată** susține strategic intervențiile propuse prin **POEO** și le corelează atât cu priorități din alte strategii naționale interconectate cu domeniul educație, cât și cu intervențiile ce vor fi finanțate prin **Programul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)**, asigurând complementaritatea necesară progresului reformei educației în România.

Obiectivele specifice propuse contribuie atingerea scopurilor declarate ale politicilor educaționale din România, respectiv: sistemul de educație formează cetățeni activi; educația este individualizată, centrată pe nevoi; educația începe cât mai devreme și continuă pe tot parcursul vieții; profesorii au autonomie pedagogică, sunt mentori și facilitatori ai învățării, veritabili profesioniști în educație; pentru educație se alocă resurse suficiente, în mod transparent și eficient; sistemul de educație este unul echitabil și de calitate pentru fiecare elev; tinerii pot opta pentru trasee flexibile în educație; sistemul de educație din România este atrăgător, facilitând o intensitate crescută a mobilității internaționale; alfabetizarea funcțională a tuturor elevilor; învățarea pe tot parcursul vieții se concentrează pe formarea și dezvoltarea competențelor-cheie și a competențelor specifice unui domeniu de activitate sau unei calificări; managementul educațional este unul profesionist și bazat pe inovație; cadrul legislativ este stabil și bazat pe o viziune asumată.

ii. Principalele inițiative politice și reforme care vor fi implementate în perioada 2021-2027 sunt **Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)**, **Programul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR)** și **Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027**

Strategia POEO este de a **concentra intervențiile FSE pe provocările majore** din domeniul educației și ocupării, corelate cu prioritățile obiectivului de politică 4, Agenda pentru competențe în Europa, Planul de Acțiune pentru Educația Digitală (2021-2027), Pactul Verde European și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă.

Pentru educația și formarea profesională inițială, prin POEO se va urmări:

- Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea dezvoltării sistemelor de formare duală și a ucenicilor. Prin POEO se va asigura creșterea calității și accesibilității învățământului profesional și tehnic (ÎPT), inclusiv dual, prin adaptarea ofertei ÎPT la nevoile și dinamica pieței muncii și facilitarea accesului la programele de formare. În acest sens se va optimiza și aplica mecanismul de monitorizare și evaluare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem, se vor dezvolta noi module pentru platforma integrată de colectare și analiză a datelor cantitative și calitative, se va crea și aplica un mecanism de asigurare a calității învățării la locul de muncă, se va îmbunătăți mecanismul de certificare a calificărilor profesionale din ÎPT, se vor organiza stagii de formare continuă pentru profesori, tutori și alți factori interesați atât în domeniul tehnic, antreprenorial și pedagogic cât și pentru utilizarea mecanismelor create, vor fi adaptate serviciile educaționale ale elevilor pentru o mai bună pregătire practică și dezvoltare a spiritului antreprenorial și vor fi susținute

unitățile școlare ÎPT pentru promovarea și recunoașterea excelenței în ÎPT. De asemenea se va pune accent pe colaborarea dintre unitățile școlare, universități și companii pentru introducerea de noi calificări și revizuirea standardelor de pregătire profesională și a curricula și se vor dezvolta și extinde serviciile de consiliere. Colaborarea cu alte state membre este importantă, prin urmare se are în vedere extinderea programelor de mobilitate pentru elevi și profesori.

- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități. În acest sens se va acorda sprijin financiar pentru cazare, masă și transport elevilor din grupuri sau medii defavorizate, se vor organiza stagii de formare a personalului didactic pentru individualizarea învățării, se vor dezvolta programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile și vor fi furnizate programe remediale în vederea sprijinirii elevilor din clasa a IX-a, pentru creșterea nivelului de competență în citit, matematică și științe.

Strategia POEO, prin obiectivele specifice FSE+, va contribui prioritar la atingerea obiectivelor specifice ale Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2017, prin concentrarea pe intervenții care vizează, în materie de învățare pe tot parcursul vieții îmbunătățirea nivelului de calificare a forței de muncă și dezvoltarea competențelor pentru lumea viitorului, susținerea antreprenoriatului și crearea de noi locuri de muncă.

Pentru educația și formarea profesională continuă (FPC), obiectivele specifice selectate spre a fi abordate prin investițiile în cadrul POEO vor urmări:

- îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței sistemului de educație și formare, pentru piața muncii, pentru sprijinirea dobândirii competențelor cheie, inclusiv digitale;
- promovarea accesului egal la educație și formare de calitate, favorabile incluziunii;
- promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională, facilitând tranzițiile și promovând mobilitatea profesională.

POEO creează cadrul pentru finanțarea nevoilor orizontale de formare ale angajaților și angajatorilor (atât pentru competențe cheie, cât și pentru competențe specifice, tehnologice sau digitale), în timp ce PNRR va asigura formarea în domenii specifice, de nișă, cum ar fi domeniul construcțiilor pentru competențele legate de valul renovării sau formarea competențelor digitale la nivelul comunităților. În domeniul **competențelor digitale**, Programul Național Strategic finanțat din FEDR va completa abordarea vastă a POEO în materie de competențe sprijinind dezvoltarea și dobândirea de competențe digitale avansate necesare pentru dezvoltarea de tehnologii de vârf, în cooperare cu industriile relevante.

Programul Național de Redresare și Reziliență al Românie se urmărește creșterea capacității de reziliență a sistemului educațional prin modernizarea infrastructurii educaționale și a dotării aferente, în corelare cu nevoile prezente și viitoare ale pieței forței de muncă, în vederea asigurării participării la un proces educațional de calitate, modern și incluziv.

Măsurile de reformă proiectate pentru educația și formarea profesională inițială vizează:

- **Crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior**, prin care urmărește dezvoltarea educației duale centrată pe nevoile elevilor și aliniată la nevoile pieței muncii, atât prin creșterea numărului de domenii, de calificări și de absolvenți, cât și prin asigurarea unui parcurs educațional complet pentru elevii înscriși în învățământul dual de nivel liceal, astfel încât aceștia să poată urma programele de învățământ terțiar (calificare 3-7) . De asemenea, se urmărește dezvoltarea a 10 consorții regionale și dezvoltarea și dotarea a 10 campusuri profesionale integrate, echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT), echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT), transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare.
- **Digitalizarea educației**, care vizează adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației, formarea la locul de muncă pentru personalul didactic, asigurarea echipamentelor și resurselor tehnologice digitale pentru unitățile de învățământ
- **Asigurarea de standarde ecologice de proiectare, construcție și dotare în sistemul de învățământ preuniversitar**, măsură prin care se vor realiza: actualizarea cadrului legislativ, dotări pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele/ atelierelor școlare

În vederea transformării liceelor agricole în centre de profesionalizare, Ministerul Educației și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale vor partaja responsabilitățile privind dezvoltarea și îmbunătățirea calității învățământului agricol prin oferirea de granturi și inițierea unor investiții materiale, sporind atractivitatea ofertelor educaționale. 57 de licee agricole vor beneficia de sprijin pentru modernizarea, renovarea și extinderea laboratoarelor școlare, a atelierelor și a laboratoarelor de informatică, a cantinelor, a căminelor pentru elevi, pentru achiziționarea de materiale biologice, echipamente agricole și utilaje pentru executarea lucrărilor agricole și pentru formarea cadrelor didactice pentru o agricultură sustenabilă. De asemenea, se urmărește înființarea a 10 consorții regionale și dezvoltarea și dotarea a 10 campusuri profesionale integrate în cadrul cărora se va dezvolta o rută completă de învățământul dual de nivel 3-7 al Cadrului Național al Calificărilor. Fiecare campus profesional integrat construit va fi echipat pentru ateliere digitale, pe baza unui concept de digitalizare adaptat profilului liceelor tehnologice și universităților tehnice.

iii. Situația statistică în România raportată la țintele propuse prin Recomandarea Consiliului privind EFP se prezintă astfel:

Ținte propuse prin Recomandarea Consiliului privind EFP	Situația existentă în România
Ponderea absolvenților programelor de formare profesională angajați trebuie să fie de cel puțin 82 %	2020 - Rata de angajare a tinerilor necuprinși în educație și formare, la cel mult 3 ani de la absolvire, absolvenți de învățământ secundar superior și postsecundar non-terțiar vocațional (nivelurile 3 și 4) <ul style="list-style-type: none"> - cu vârsta între 18 și 34 de ani - 61,8%² - cu vârsta între 20-34 de ani - 68%³
Un procent de 60 % din absolvenții recenți ai unui program de formare profesională beneficiază de învățare la locul de muncă pe parcursul formării lor profesionale	Ponderea absolvenților de învățământ profesional și tehnic (învățământ liceal filiera tehnologică, învățământ profesional și învățământ postliceal) care au beneficiat de activități de învățare la locul de muncă pe parcursul educației și formării lor profesionale, promoția 2020 - 36,9% . ⁴
Un procent de 8 % dintre participanții la programe de formare profesională beneficiază de mobilitate în scop educațional în străinătate	Număr de elevi beneficiari de proiecte de mobilitate : 2018-2019: 4.381 ⁵ elevi în mobilitate (1,55%), dintr-un număr total de 283.218 ⁶ elevi în ÎPT 2019-2020: 1.578 ⁷ elevi în mobilitate (0,56%), dintr-un număr total de 279.460 ⁸ elevi în ÎPT

² Sursa datelor: EUROSTAT [edat_lfse_24]

³ Sursa datelor: EUROSTAT [edat_lfse_24]

⁴ Ponderea a fost determinată luând în calcul doar absolvenții de învățământ profesional și pe cei de învățământ postliceal sanitar ca beneficiari de activități de învățare la locul de muncă

⁵ Sursa datelor: ANPCDEFPP

⁶ Sursa datelor: SIIIR, elevi înscriși în învățământul profesional și liceal, filiera tehnologică, de masă, învățământ de zi, an școlar 2018-2019

⁷ Sursa datelor: ANPCDEFPP

⁸ Sursa datelor: SIIIR, elevi înscriși în învățământul profesional și liceal, filiera tehnologică, de masă, învățământ de zi, an școlar 2019-2020

<p>Participarea adulților la activitățile de învățare⁽⁸⁾ Cel puțin 47 % dintre adulții cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani ar trebui să fi participat la activități de învățare în ultimele 12 luni, până în 2025.</p>	<p>În 2020, participarea adulților la activitățile de învățare a fost de 1,0 %⁹</p>
--	---

⁹ Sursa datelor: Eurostat.

2. Provocări și obiective generale ale planului

Obiectivul național de politică privind educația și ocuparea este:

„O Românie mai socială cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii, stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții, o societate bazată pe solidaritate și condiții de viață mai bune pentru toți cetățenii”

Acest obiectiv, coerent cu obiectivul de politică 4 al Uniunii Europene „O Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”, cuprinde 2 obiective majore:

(1) „Optimizarea sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii, concomitent cu promovarea accesului egal la educație și stimularea învățării pe tot parcursul vieții”.

(2) „Consolidarea funcționării eficiente a pieței muncii și facilitarea accesului și a participării incluzive și egale la ocupare de calitate și durabilă pentru resursa de forță de muncă”

i. Îmbunătățirea relevanței, accesibilității, flexibilității, atractivității și calității programelor de educație și formare profesională inițială și continuă sunt principalele provocări adresate de *Planul Național de Implementare pentru educație și formare profesională inițială și continuă (PNI-VET)*.

Implicarea partenerilor sociali și în special a mediului de afaceri în toate etapele de planificare, implementare, evaluare și monitorizare a rezultatelor programelor de formare profesională inițială și continuă este esențială pentru asigurarea relevanței ÎPT și FPC pentru nevoile pieței muncii. Dezvoltarea unui mecanism integrat de monitorizare și evaluare a politicilor publice, de anticipare a nevoilor de competențe și de monitorizare a inserției absolvenților, care să susțină procesul de planificare strategică a ofertei de formare profesională inițială este o provocare la nivel de sistem, adresată de Planul Național de Implementare.

Introducerea învățământului dual pentru calificări profesionale de nivel 3 conform Cadrului Național al Calificărilor (CNC), începând din anul școlar 2017/18, la solicitarea și cu implicarea activă a mediului economic a fost un succes, numărul elevilor cuprinși în această formă de învățământ profesional și tehnic a crescut constant iar rata de angajare a absolvenților învățământului dual a fost semnificativă. În acest context, extinderea învățământului dual, pentru calificări de niveluri 4-7 ale CNC, printr-o rută de formare profesională completă flexibilă, centrată pe nevoile elevilor și în acord cu evoluțiile pieței muncii și cu evoluțiile tehnologice, reprezintă o provocare importantă.

Îmbunătățirea corelării ofertei de formare profesională cu nevoile pieței muncii este o prioritate și vizează implementarea mecanismului de anticipare a nevoilor de calificări și competențe în ÎPT și FPC și a mecanismului de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților, actualizarea documentelor de planificare strategică la nivel național, regional, județean și local, elaborarea de standarde de

pregătire profesională și curricula pentru calificări profesionale noi și/sau revizuirea celor existente, formarea cadrelor didactice și a personalului didactic asociat (specialiști din partea operatorilor economici) a tutorilor de practică, formatorilor, evaluatorilor și specialiștilor din sistemul de formare profesională a adulților, coordonatorilor de ucenicie.

În prezent, atractivitatea învățământului profesional și tehnic este redusă și capacitatea sistemului de formare profesională de a dezvolta beneficiarilor de formare profesională competențele transversale necesare pentru o carieră de succes, pentru facilitarea tranzițiilor în carieră și pentru dezvoltarea personală trebuie dezvoltată. Accentul trebuie pus pe dezvoltarea competențelor și a spiritului antreprenorial, a competențelor digitale și a abilităților de gestionare a carierei.

Pentru creșterea accesului și a participării la programele de învățământ profesional și tehnic, este necesară proiectarea și implementarea unor măsuri prin care sistemul de educație și formare profesională să se asigure că toți tinerii își pot dezvolta aptitudinile și își pot atinge pe deplin potențialul, indiferent de mediul din care provin. O provocare importată adresată prin Planul National de Implementare se referă la sprijinirea elevilor din mediile dezavantajate, pentru diminuarea inegalităților de șanse a elevilor proveniți din familii cu venituri reduse și care, în prezent, fie nu urmează învățământul secundar superior, fie urmează o calificare din oferta limitată a școlii din localitatea de domiciliu, din mediul rural.

Dezvoltarea și implementarea unor mecanisme de asigurare a calității învățării la locul de muncă și de asigurare a calității certificării profesionale din ÎPT și FPC reprezintă o provocare importantă a sistemului de învățământ profesional și tehnic, importantă pentru dezvoltarea corespunzătoare a competențelor profesionale și pentru creșterea încrederii angajatorilor în validitatea certificatelor de calificare profesională ale absolvenților ÎPT și FPC. De asemenea, pentru o formare profesională care să răspundă exigențelor actuale ale economiei, este necesar ca școlile să dezvolte o cultură a calității și să susțină orientarea spre excelență, să-si diversifice aria parteneriatelor cu companiile orientate spre inovare și dezvoltare de noi tehnologii și cu instituțiile de învățământ superior. În acest context, recunoașterea și susținerea excelenței în formarea profesională inițială este o provocare importantă adresată de Planul National de Implementare.

Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor, necesită:

- dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați;
- dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților;
- formarea specialiștilor pentru asigurarea calității în formarea profesională a adulților;

- îmbunătățirea programelor de formare și a instrumentelor de evaluare, inclusiv dezvoltarea de noi instrumente de evaluare.

Pandemia a generat provocări privind formarea profesională a adulților. Pentru a răspunde situațiilor generate de pandemia COVID Ministerul Muncii a aprobat în iulie 2020 Ordinul privind stabilirea domeniilor de activitate și a procedurii pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională să desfășoare programe de formare profesională a adulților în sistem on-line.

Îmbunătățirea calității și a relevanței pe piața muncii a formării profesionale a adulților rămâne o provocare care trebuie abordată.

În 2020, a fost lansat un proiect finanțat din FSE ReCONNECT - Adaptare la Schimbare - Mecanism Integrat de Anticipare, Monitorizare, Evaluare a Pieței Muncii și Educației menit să coreleze mai bine cererea și oferta de competențe de pe piața forței de muncă. Două din cele trei mecanisme vor crea premisele ca măsurile active de ocupare propuse de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și implementate de Serviciul Public de Ocupare din România, oferite șomerilor și persoanelor în căutarea unui loc de muncă să fie adaptate nevoilor și caracteristicilor în continuă schimbare ale pieței muncii, ca stabilirea ofertei furnizorilor de educație și formare profesională să se realizeze pe baza cerințelor concrete ale angajatorilor astfel încât forța de muncă disponibilă să se poată integra pe piața muncii rapid, iar ocuparea să fie de durată. Cel de-al treilea mecanism ce se va dezvolta în cadrul proiectului va permite monitorizarea inserției pe piața muncii a absolvenților sistemelor de educație și formare profesională a adulților și va facilita realizarea analizei de eficiență a sistemului de educație și formare profesională din perspectiva furnizării de competențe în acord cu cerințele concrete ale pieței muncii, fapt ce va face posibilă adaptarea acestora în acord cu dinamica pieței muncii, contribuind la facilitarea inserției pe piața muncii a absolvenților și la reducerea șomajului acestora.

Doar 68,5 % din persoanele cu vârste cuprinse între 20 și 34 de ani care au absolvit recent programe de educație și formare profesională au fost angajate în 2020, în comparație cu media europeană de 76,1 %. Participarea scăzută a adulților la activitățile de învățare creează obstacole în calea dezvoltării competențelor necesare în economie. În 2020, România a continuat să aibă cea mai scăzută participare a adulților la activitățile de învățare din UE (1,0 %, cu mult sub media UE de 9,2 %). România se află, de asemenea, aproape de coada clasamentului UE în ceea ce privește proporția persoanelor cu competențe digitale generale de bază sau peste nivelul de bază (31 % în 2019, comparativ cu media UE de 56 %). Participarea adulților la FPC este limitată de insuficienta adaptare și dezvoltare a formelor de sprijin acordat participării adulților la FPC, în special a persoanelor confruntate cu perioade de tranziție pe piața forței de muncă, a lucrătorilor cu risc de șomaj, a șomerilor, a grupurilor dezavantajate și a persoanelor cu vârstă peste 50 de ani.

Începând cu luna ianuarie 2022 Ministerul Muncii și Solidarității Sociale implementează Proiectul 101051428 — Strategia Națională pentru Formarea Adulților SNFA - ERASMUS-EDU-2021-AL-AGENDA-IBA. Obiectivul 1 al acestui proiect îl reprezintă intensificarea și îmbunătățirea guvernantei și a coordonării politicilor în domeniul învățării în rândul adulților. Va continua activitatea Grupului Național de Coordonare înființat de Ministerul Muncii în anul 2020, grup compus din 50 de reprezentanți din domeniul educației, camere, serviciul de ocupare a forței de muncă, ONG-uri, parteneri sociali, furnizori de formare profesională, pentru a asigura coerența între învățarea adulților și alte domenii de politici. În cadrul proiectului se va dezvolta o Strategie Națională pentru Formarea Adulților, implicând toți actorii relevanți, aliniind acțiunile și măsurile de politici privind piața muncii, educația, formarea, cercetarea, dezvoltarea într-un mod coerent și convergent, într-o manieră echitabilă și incluzivă; pentru realizarea strategiei vor avea loc consultări - 8 întâlniri regionale; se va desfășura o amplă campanie mediatică privind beneficiile formării profesionale; Obiectivul 2 al proiectului vizează amplificarea accesului la programe de perfecționare pentru adulții slab calificați; Obiectivul 3, ridicarea gradului de conștientizare a importanței abilităților de viață ale fiecăruia - include acțiuni de mobilizare și sprijinire a entităților care ar putea ajuta persoanele de toate vârstele și categoriile să își dezvolte competențele de viață. Pentru realizarea celui de-al patrulea obiectiv - asigurarea vizibilității activităților Coordonatorului Național pentru implementarea Agendei Europene a Competențelor, urmează a fi desfășurate o gamă largă de acțiuni de diseminare, vizibilitate, promovare.

Există un număr relativ scăzut de profesioniști cu studii terțiare, iar competențele acestora nu sunt suficient de bine aliniată la nevoile pieței forței de muncă. Cele mai recente date disponibile arată că, la fiecare 1 000 de persoane cu vârste cuprinse între 20 și 29 de ani, există 46,2 absolvenți de învățământ superior (ISCED 5-8) în România, comparativ cu 61,9 în medie la nivelul UE. Procentul de absolvenți de științe, tehnologie, inginerie și matematică este unul dintre cele mai ridicate din UE (30 %), dar, din cauza numărului mic de absolvenți, disponibilitatea specialiștilor este scăzută. Emigrarea reduce și mai mult numărul de profesioniști cu studii terțiare, estimându-se că 40 % dintre absolvenții români din grupa de vârstă 24-64 de ani au emigrat¹⁰.

Pentru a veni în sprijinul angajaților care sunt absolvenți de învățământ superior Ministerul Muncii și Ministerul Educației au aprobat Lista specializărilor și a perfecționărilor pentru care furnizorii de formare profesională a adulților au dreptul să organizeze programe de formare profesională finalizate cu certificate de absolvire cu recunoaștere națională pentru absolvenții de studii universitare, numai pentru ocupațiile pentru care există standarde ocupaționale validate de comitetele sectoriale și aprobate de Autoritatea Națională pentru Calificări.

¹⁰ Monitorul educatiei UE 2021 Romania

Datele privind învățarea în rândul adulților menționate anterior indică necesitatea de a îmbunătăți oferta de competențe pe piața forței de muncă în general. În plus, rata de ocupare a forței de muncă în rândul adulților cu un nivel scăzut de instruire (56 % pentru cei care termină o formă de învățământ inferioră învățământului secundar inferior), combinată cu dificultăți în ceea ce privește accesul la educație și formare continuă, generează provocări semnificative pentru capacitatea persoanelor de a se integra pe piața forței de muncă. Acest lucru are, la rândul său, un efect limitat asupra creșterii durabile.

Obiectivul general al Planului Național de Implementare este îmbunătățirea relevanței, accesibilității, flexibilității, atractivității și calității programelor de educație și formare profesională inițială și continuă care să susțină coeziunea economică, și socială, să sprijine competitivitatea, creșterea și dezvoltarea inteligentă, incluzivă și durabilă și să faciliteze dezvoltarea profesională și personală a indivizilor.

Atingerea acestui obiectiv general este susținută prin abordarea sinergică și corelată a **cinci categorii de măsuri generale:**

- 1. Îmbunătățirea corelării ofertei de formare profesională inițială și continuă cu nevoile pieței muncii**
- 2. Asigurarea flexibilității și a oportunităților de evoluție prin educație și formare profesională**
- 3. Creșterea atractivității învățământului profesional și tehnic**
- 4. Creșterea participării și facilitarea accesului la formarea profesională inițială și continuă**
- 5. Îmbunătățirea calității formării profesionale inițiale și continue, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor**

ii. Finanțarea Planului Național de implementare va fi asigurată din **Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)** și din **Programul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR)**, după cum urmează:

Acțiuni	Sursa de finanțare
1. Îmbunătățirea corelării ofertei de formare profesională inițială și continuă cu nevoile pieței muncii	
1.1 Îmbunătățirea și aplicarea mecanismului de anticipare a nevoilor de calificări și competențe în ÎPT și FPC și a mecanismului de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților ÎPT și FPC;	POEO
1.2 Actualizarea documentelor de planificare strategică a ÎPT la nivel regional, județean și local (Planul de acțiune regională pentru ÎPT - PRAI, Planul de acțiune local pentru ÎPT-PLAI, Planul de acțiune al școlii – PAS);	POEO
1.3 Elaborarea de standarde de pregătire profesională și curriculă pentru calificări profesionale noi pentru ÎPT și/sau revizuirea celor existente, ca urmare a evoluțiilor tehnologice care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde (IT&C, inteligență artificială, robotică, 3D printing);	POEO
1.4 Formarea cadrelor didactice pentru actualizarea competențelor profesionale în raport cu realitățile tehnologice ale operatorilor economici și a competențelor transversale, cu accent pe cele antreprenoriale, digitale;	POEO
1.5 Formarea personalului didactic asociat (specialiști din partea operatorilor economici) și a tutorilor de practică, pe teme de metodică și didactica specialității;	POEO
1.6 Intensificarea ucenicilor la locul de muncă în conformitate cu Cadrul european pentru ucenicii de calitate și facilitarea accesului IMM-urilor la ucenicii;	POEO
2. Asigurarea flexibilității și a oportunităților de evoluție prin educație și formare profesională	
2.1 Dezvoltarea unei rute complete de învățământ dual, care să includă nivelurile 3-7 CNC;	PNRR
2.2 Constituirea consorțiilor de învățământ dual între unități ÎPT, universități tehnice, operatori economici, unități administrative teritoriale, alți parteneri relevanți;	PNRR
2.3 Dezvoltarea campusurilor profesionale integrate pentru crearea condițiilor optime de pregătire profesională a elevilor pentru calificări profesionale de nivel 3-7 CNC;	PNRR
2.4 Echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT);	PNRR
2.5 Finanțarea costurilor asociate participării elevilor la stagiile de învățare la locul de muncă la operatorii economici și organizării examenelor de certificare a calificărilor profesionale;	POEO
2.6 Introducerea sistemului de credite transferabile și modificarea standardelor ocupaționale și a programelor de formare în sistemul de formare profesională a adulților;	BS+POEO

2.7 Dezvoltarea competențelor formatorilor, evaluatorilor specialiștilor, coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile;	POEO
2.8 Elaborarea Strategiei Naționale de Formare a Adulților;	Erasmus+
3. Creșterea atractivității învățământului profesional și tehnic	
3.1 Implementarea programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale ale elevilor (firme de exercițiu, târguri, concursuri, certificări ale firmelor de exercițiu) și organizarea de vizite de studiu la agenți economici;	POEO
3.2 Echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT);	PNRR
3.3 Elaborarea și implementarea unui program național de formare profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, în vederea dobândirii de cunoștințe avansate în domeniul utilizării noilor tehnologii în procesul educațional și pentru îmbunătățirea competențelor specifice de pedagogie digitală;	PNRR
3.4 Elaborarea unei colecții de lecții multimedia și de ghiduri metodologice de predare/evaluare folosind tehnologii digitale, care să poată fi utilizate atât în învățarea față-în-față, cât și în învățarea blended learning/online;	PNRR
3.5 Participarea elevilor la stagii de pregătire practică în străinătate în vederea dobândirii competențelor profesionale în noi contexte de învățare și a dezvoltării competențelor transversale care să le faciliteze atât dezvoltarea personală cât și integrarea socio-profesională;	POEO
3.6 Participarea cadrelor didactice la stagii de formare în străinătate în vederea dezvoltării competențelor profesionale și transversale care să genereze creșterea calității activităților de predare-evaluare și învățare la locul de muncă ale elevilor;	POEO
4. Creșterea participării și facilitarea accesului la formarea profesională inițială și continuă	
4.1 Acordarea de sprijin financiar pentru cazare, masă și transport, pentru elevii ÎPT din grupuri sau medii defavorizate;	POEO
4.2 Furnizarea de programe remediale pentru elevii cu competențe de bază reduse, în special pentru elevii din grupuri sau medii defavorizate;	POEO
4.3 Formarea personalului didactic pentru individualizarea învățării și utilizarea de tehnici didactice inovative, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate/cu dizabilități;	POEO
4.4 Formarea consilierilor școlari, a personalului din centrele de consiliere, diriginți pentru îmbunătățirea accesului informat al elevilor la programele de educație și formare profesională inițială;	POEO

4.5 Dezvoltarea de campanii locale, regionale și naționale de informare-conștientizare, adresate actorilor educaționali (elevi, profesori, părinți etc.), privind oportunitățile oferite de ÎPT și a intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile;	POEO
4.6 Implementarea programului „Pachet de bază pentru persoanele fără/cu nivel scăzut de formare” (servicii de orientare în carieră și consiliere profesională, servicii de evaluare a competențelor deținute, programe personalizate de dobândire a competențelor de limba română, matematică, competențe IT de bază, calificare de nivel 1 sau/și 2 și certificare);	POEO
4.7 Implementarea programului „Ține pasul” care vizează programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților ca urmare a evoluțiilor tehnologice rapide și a apariției de noi competențe;	POEO
4.8 Implementarea programului „Competențe digitale pentru piața muncii” care vizează programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat) precedate de o evaluare a nivelului competențelor digitale deținute;	POEO
5. Îmbunătățirea calității formării profesionale inițiale și continue, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor	
5.1 Îmbunătățirea și aplicarea mecanismului de monitorizare și evaluare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem;	POEO
5.2 Crearea și aplicare unui mecanism privind asigurarea calității învățării la locul de muncă și certificării rezultatelor învățării în formarea profesională inițială pentru a crește relevanța calificărilor pentru piața muncii;	POEO
5.3 Elaborarea și implementarea metodologiei de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor;	POEO
5.4 Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională inițială;	POEO
5.5 Susținerea și dezvoltarea rețelelor parteneriale între școlile din ÎPT în vederea extinderii sistemului de colaborare a personalului didactic și a desfășurării de activități de învățare colegială și de evaluare colegială;	POEO
5.6 Formarea actorilor implicați în implementarea mecanismelor și metodologiilor de asigurare a calității în ÎPT (cadre didactice, tutori de practică, personal didactic auxiliar implicat în administrarea și popularea bazelor de date din ÎPT);	POEO
5.7 Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor (dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați, dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților);	POEO

iii. Calendarul și faza actuală de dezvoltare a implementării PNI-VET

La nivel național, **Planul Național de Implementare pentru educație și formare profesională inițială și continuă (PNI-VET)** va fi un document de referință, integrator, care va asigura corelarea dintre obiectivele politicilor UE în domeniul educației și formării profesionale prevăzute în *Declarația de la Osnabrück și Recomandarea VET* și obiectivele politicilor naționale prevăzute în proiectul de țară *“România Educată”* și în *Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027*, susținute de *Programul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR)* și, complementar, de *Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)*.

Implementarea măsurilor prevăzute în cadrul PNI-VET se va realiza în perioada 2021-2027, în contextul implementării Programului Național de Redresare și Reziliență al României, Strategiei Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027 și a Programului Operațional Educație și Ocupare (POEO) prevăzute pentru aceeași perioadă 2021-2027.

3. Descrierea detaliată a principalelor măsuri și/sau a pachetelor acestora

Titlu

1. Îmbunătățirea corelării ofertei de formare profesională inițială și continuă cu nevoile pieței muncii

Motivația/fundamentul măsurii/provocărilor pachetului abordate

Pentru a asigura corelarea ofertei de formare profesională inițială cu cererea pieței muncii, a fost dezvoltat un model de planificare strategică a ofertei din învățământul profesional și tehnic, care include instrumente de planificare la nivel regional, local și al școlii: Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ, Planul Local de Acțiune pentru Învățământ, Planul de Acțiune al Școlii, actualizate periodic, începând din anul 2004. Aceste instrumente de planificare strategică sunt utilizate pentru stabilirea anuală a cifrei de școlarizare, fiind astfel importantă actualizarea lor regulată.

Pentru analiza nevoilor de competențe și calificări de la nivel național, au fost elaborate în perioada 2003 -2012 Studii de piața muncii și Studii previzionale privind cererea de formare profesională și anchete în firme, dar lipsa elaborării și aplicării sistematice, la nivel național și integrate a unor mecanisme/instrumente de anticipare și monitorizare, lipsa unei participări constante a reprezentanților pieței muncii în sistemul de educație și formare profesională, se reflectă în oferta școlară a unităților ÎPT și dobândirea de către elevi a unor competențe care nu sunt pe deplin armonizate cu evoluțiile tehnologice din piață. Pentru adresa acestor puncte slabe ale sistemului de formare profesională a fost inițiată, în cadrul unui proiect de anvergură implementat în parteneriat de instituții cu reprezentativitate națională în domeniul formării profesionale și al ocupării, elaborarea unui mecanism integrat de monitorizare și evaluare a politicilor publice, de anticipare a nevoilor de competențe și de monitorizare a inserției absolvenților. Este necesară dezvoltarea și aplicarea acestui mecanism la nivelul întregului sistem de formare profesională, pentru ca informațiile furnizate cu privire la necesarul de calificări și competente pe termen mediu și la inserția absolvenților ÎPT pe piața muncii să fie colectate cu regularitate și să fie utilizate pentru îmbunătățirea corelării ofertei de formare profesională inițială cu nevoile pieței muncii.

Pentru a asigura corelarea ofertei de formare profesională a adulților prin ucenicie la locul de muncă cu cererea pieței muncii a fost construit un cadru legislativ coerent și funcțional. Ucenicia se adresează persoanelor cu vârsta de peste 16 ani care doresc să se concentreze pe învățare pornind de la situațiile profesionale reale, concrete, cerute de practicarea unei ocupații direct la locul de muncă. Formarea profesională prin ucenicie la locul de muncă aduce beneficii atât angajatorilor, cât și ucenicilor și consolidează legătura dintre sectorul ocupațional și cel al educației și formării profesionale. Angajatorul care încheie un contract de ucenicie,

beneficiază, la cerere, pe întreaga perioadă de derulare a contractului de ucenicie, de o sumă în cuantum de 2.250 lei/lună, acordată din bugetul asigurărilor de șomaj.

Participarea la programele de ucenicie nu răspunde așteptărilor în materie de cerere a angajatorilor pentru organizarea acestor programe deoarece aceștia nu dispun de resursele necesare pentru finanțarea programelor de ucenicie iar finanțarea programelor de ucenicie din bugetul asigurărilor de șomaj BAS și din fonduri europene se face numai în limita fondurilor alocate cu această destinație. În ianuarie-decembrie 2020 au fost încheiate 3.088 contracte de ucenicie, din care, pentru 309 persoane finanțarea a fost asigurată din BAS, iar pentru 2.709 persoane finanțarea s-a realizat din fonduri europene. În 2021 au fost încheiate 2.655 contracte de ucenicie, din care, pentru 224 persoane finanțarea s-a asigurat din BAS, iar pentru 2.393 persoane, finanțarea s-a realizat din fonduri europene.

Pentru creșterea cererii de programe de ucenicie la locul de muncă se impune: flexibilizarea finanțării programelor de ucenicie; completarea cadrului legislativ privind ucenicia astfel încât angajatorii și furnizorii de formare profesională să convină asupra furnizării unui set cuprinzător de rezultate ale învățării care ar trebui să asigure un echilibru între competențele specifice meseriei, cunoștințe și competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, sprijinind atât dezvoltarea personală a ucenicilor, cât și oportunitățile lor profesionale pe tot parcursul vieții, în scopul adaptării la traseele profesionale în schimbare; coordonatorii de ucenicie, în special cei din microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, ar trebui sprijiniți să își actualizeze aptitudinile, cunoștințele și competențele, astfel încât să-i pregătească pe ucenici pe baza celor mai recente metode de predare și de formare și în funcție de nevoile de pe piața forței de muncă; partenerii sociali, de la nivel sectorial ar trebui implicați în proiectarea, implementarea și evaluarea programelor de ucenicie;

Obiectivele specifice ale măsurii/pachetului și relația acestuia cu obiectivele generale din secțiunea 2

- O1. Creșterea relevanței ofertei de programe și de calificări profesionale pentru nevoile pieței muncii
- O2. Dezvoltarea competențelor profesionale și transversale ale formatorilor (cadre didactice, cadre didactice asociate, tutori) din ÎPT

Descrierea principalelor acțiuni și activități care cuprind măsura/pachetul, inclusiv etapele de implementare și calendarul indicativ

- 1.1. Îmbunătățirea și aplicarea mecanismului de anticipare a nevoilor de calificări și competențe în ÎPT și FPC și a mecanismului de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților ÎPT și FPC ¹¹; Termen 2027.
- 1.2. Actualizarea documentelor de planificare strategică a ÎPT la nivel regional, județean și local (Planul de acțiune regională pentru

¹¹ POEO

<p>ÎPT - PRAI, Planul de acțiune local pentru ÎPT-PLAI, Planul de acțiune al școlii - PAS)¹²; Termen 2027.</p> <p>1.3. Elaborarea de standarde de pregătire profesională și curricula pentru calificări profesionale noi pentru ÎPT și/sau revizuirea celor existente, ca urmare a evoluțiilor tehnologice care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde (IT&C, inteligență artificială, robotică, 3D printing)¹³; Termen 2027.</p> <p>1.4. Formarea cadrelor didactice pentru actualizarea competențelor profesionale în raport cu realitățile tehnologice ale operatorilor economici și a competențelor transversale, cu accent pe cele antreprenoriale, digitale¹⁴; Termen 2027.</p> <p>1.5. Formarea personalului didactic asociat (specialiști din partea operatorilor economici) și a tutorilor de practică, pe teme de metodică și didactica specialității¹⁵; Termen 2027.</p> <p>1.6. Intensificarea ucenicilor la locul de muncă în conformitate cu Cadrul european pentru ucenicii de calitate și facilitarea accesului IMM-urilor la ucenicii; Termen 2027</p>	
<p>Prioritățile politice ale UE abordate (legături către cele șase priorități ale Recomandării Consiliului privind EFP și cele patru obiective ale Declarației de la Osnabrück)</p>	
<p>Recomandarea Consiliului privind EFP</p> <p>☒ A. EFP este suficient de flexibilă pentru a se adapta la schimbările de pe piața muncii.</p> <p>☐ B. Flexibilitatea și oportunitățile de evoluție se află în centrul EFP.</p> <p>☒ C. EFP este un motor al inovării și al creșterii și pregătește terenul pentru tranziția digitală și cea verde, precum și pentru profesiile foarte solicitate.</p> <p>☐ D. EFP este o opțiune atractivă bazată pe furnizarea modernă și digitalizată a cursurilor de formare/competențelor.</p> <p>☐ E. EFP promovează egalitatea de șanse.</p> <p>☐ F. EFP se bazează pe o cultură de asigurare a calității.</p>	<p>Declarația de la Osnabrück</p> <p>☒ 1. Reziliență și excelență prin EFP de calitate, inclusivă și flexibilă.</p> <p>☐ 2. Stabilirea unei noi culturi a învățării pe tot parcursul vieții – relevanța FPC și digitalizarea.</p> <p>☒ 3. Sustenabilitatea – o legătură verde în EFP.</p> <p>☐ 4. Spațiul european de educație și formare profesională și internaționalizarea EFP.</p>

¹² POEO

¹³ POEO

¹⁴ POEO

¹⁵ POEO

Subsistemul EFP (EFP Inițială - ÎPT, FPC, ambele)
☒ EFP inițială (ÎPT) ☒ FPC
Nivelul de aplicare (național, regional, local)
☒ național ☒ regional ☒ local
Beneficiari/grupuri țintă
Pentru acțiunea 1.1: MMSS, ANOFM, ME, CNDIPT, UEFISCDI, INCSMPS. Pentru acțiunea 1.2: Consorțiile Regionale, Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social, unitățile ÎPT Pentru acțiunea 1.3 : Elevii din ÎPT Pentru acțiunea 1.4: Cadrele didactice din ÎPT Pentru acțiunea 1.5: Cadrele didactice asociate și tutorii de la operatorii economici Pentru acțiunea 1.6: Ucenicii, angajatorii cu accent pe angajatorii IMM-urilor
Ministerele sau organismele responsabile
ME, CNDIPT, MMSS, ANOFM, UEFISCDI, INCSMPS, Autoritățile Locale
Sursa de finanțare (național, fonduri UE, sectoriale)
POEO Buget național

3. Descrierea detaliată a principalelor măsuri și/sau a pachetelor acestora
Titlu
2. Asigurarea flexibilității și a oportunităților de evoluție prin educație și formare profesională
Motivația/fundamentul măsurii/provocărilor pachetului abordate
<p>Începând din anul școlar 2017-2018, în România a fost introdus învățământul dual pentru calificări profesionale de nivel 3 conform Cadrului Național al Calificărilor (CNC), școlarizarea fiind condiționată de existența unui parteneriat tripartit între unitatea de învățământ, autoritatea locală și operatorul economic, care este implicat activ atât în formarea profesională a elevilor prin asigurarea pregătirii practice a elevilor în condiții reale de lucru, cât și financiar, prin asigurarea unei burse cel puțin egală cu cea primită de la stat, respectiv 200 lei/lună. Interesul operatorilor economici și al elevilor pentru învățământul dual este confirmat de creșterea continuă a numărului de elevi școlarizați, astfel numărul elevilor cuprinși în clasa a IX-a la învățământul dual a crescut în perioada ultimilor cinci ani școlari cu peste 119% (de la 2122 elevi cuprinși în clasa a IX –a în anul școlar 2017-2018, la 4649 elevi cuprinși în clasa a IX –a în anul școlar 2021-2022). În prezent învățământul dual este oferit doar pentru nivelul 3 CNC, deși atât elevii cât și operatorii economici solicită dezvoltarea învățământului dual și pentru nivelurile 4-7 CNC. Viziunea este ca formarea profesională inițială să devină preponderent duală, printr-o rută de formare profesională completă și flexibilă, centrată pe nevoile elevilor și în acord cu evoluțiile pieței muncii, cu o dezvoltare atât din punct de vedere transversal, prin creșterea numărului de domenii, de calificări și a numărului de absolvenți, cât și longitudinal prin adaptarea cadrului legislativ pentru calificările de nivel 4 și 5, precum și la nivel universitar tehnologic.</p> <p>În ceea ce privește colaborarea unităților de învățământ profesional și tehnic (ÎPT) cu instituțiile de învățământ superior, există anumite exemple de bună practică privind furnizarea de programe de formare profesională continuă pentru profesorii din ÎPT precum și privind implicarea unor reprezentanți ai mediului universitar în dezvoltarea de calificări profesionale. Este însă necesară susținerea și îmbunătățirea cooperării între școlile ÎPT și mediul universitar, pentru formarea de „parteneriate pentru cunoaștere”, care să faciliteze transpunerea în programele de formare profesională a noilor tehnologii și să promoveze inovarea. Această cooperare, susținută de comunitatea locală și având ca pilon parteneriatele cu operatorii economici, va fi esențială pentru dezvoltarea unui învățământ profesional și tehnic care să răspundă nevoilor actuale și viitoare din economie.</p> <p>Îmbunătățirea infrastructurii educației și formării profesionale în raport cu cerințele Standardelor ocupaționale/Standardelor de pregătire profesională/Curriculumului, într-un număr semnificativ de unități de învățământ, a fost realizată preponderent prin</p>

programele multianuale Phare TVET 2001-2003 și 2004-2006. Infrastructura de formare profesională insuficient adaptată nevoilor, din punct de vedere al distribuției teritoriale și al calității acesteia, lipsa/uzura fizică/morală a mijloacelor didactice și a echipamentelor aferente infrastructurii de formare profesională își pun amprenta asupra calității procesului instructiv-educativ și a achizițiilor/competențelor dobândite de elevi, de aceea îmbunătățirea infrastructurii ÎPT este o prioritate la nivel național.

Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență a înlocuit Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 privind stabilirea unui sistem european de credite pentru educație și formare profesională (ECVET). Conceptul punctelor ECVET nu a fost aplicat la nivel global, iar ECVET nu a dus la dezvoltarea unui sistem european de credite. În acest context, având în vedere Recomandarea Consiliului se va acționa pentru construirea unui sistem de credite transferabile care să includă principiile esențiale ale ECVET (de exemplu, unitățile de rezultate ale învățării) legate de flexibilitate.

Pentru a spori transparența și coerența modalităților de asigurare a calității în cadrul furnizării serviciilor de formare profesională a adulților este necesară dezvoltarea competențelor formatorilor, evaluatorilor, specialiștilor, coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă. Formatorii și celelalte categorii de personal din FPC trebuie să beneficieze de formare continuă pentru: a furniza o formare de înaltă calitate; a promova competențele tehnice și digitale și metodele inovatoare de formare eficiente, inclusiv predarea în mediul virtual; a lucra cu instrumente de învățare digitală și în medii diverse și multiculturale, folosind cele mai avansate metode de pedagogie specifice învățării adulților.

Având în vedere faptul că politica națională în domeniul educației și formării profesionale este pe deplin reflectată în PNRR în Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027 se impune elaborarea unei Strategii Naționale de Formare a Adulților care să mobilizeze toate părțile interesate pentru a promova, în mod responsabil și hotărât o forță de muncă competentă, calificată capabilă să reacționeze rapid la schimbările economice din toate sectoarele de activitate.

Obiectivele specifice ale măsurii/pachetului și relația acestuia cu obiectivele generale din secțiunea 2

O.1. Sprijinirea dezvoltării competențelor profesionale ale elevilor și studenților în condiții reale de muncă, pentru calificări profesionale de nivel 3-7 CNC

O2. Dezvoltarea competențelor profesionale și transversale ale formatorilor, evaluatorilor, specialiștilor, coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă

Descrierea principalelor acțiuni și activități care cuprind măsura/pachetul, inclusiv etapele de implementare și calendarul indicativ	
<p>2.1. Dezvoltarea unei rute complete de învățământ dual, care să includă nivelurile 3-7 CNC¹⁶;Termen 2026</p> <p>2.2. Constituirea consorțiilor de învățământ dual între unități ÎPT, universități tehnice, operatori economici, unități administrative teritoriale, alți parteneri relevanți¹⁷;Termen 2026.</p> <p>2.3. Dezvoltarea campusurilor profesionale integrate pentru crearea condițiilor optime de pregătire profesională a elevilor pentru calificări profesionale de nivel 3-7 CNC¹⁸;Termen 2025</p> <p>2.4. Echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT)¹⁹ ;Termen 2026</p> <p>2.5. Finanțarea costurilor asociate participării elevilor la stagiile de învățare la locul de muncă la operatorii economici și organizării examenelor de certificare a calificărilor profesionale²⁰; Termen 2027.</p> <p>2.6. Introducerea sistemului de credite transferabile și modificarea standardelor ocupaționale și a programelor de formare in sistemul de formare profesională a adulților; Termen 2027</p> <p>2.7. Dezvoltarea competențelor formatorilor, evaluatorilor, specialiștilor, coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile; Termen 2027.</p> <p>2.8. Elaborarea Strategiei Naționale de Formare a Adulților; Termen 2022.</p>	
Prioritățile politice ale UE abordate (legături către cele șase priorități ale Recomandării Consiliului privind EFP și cele patru obiective ale Declarației de la Osnabrück)	
Recomandarea Consiliului privind EFP	Declarația de la Osnabrück
☒ A. EFP este suficient de flexibilă pentru a se adapta la schimbările de pe piața muncii. ☒ B. Flexibilitatea și oportunitățile de evoluție se află în centrul EFP. ☐ C. EFP este un motor al inovării și al creșterii și pregătește terenul pentru tranziția digitală și cea verde, precum și pentru profesiile foarte solicitate.	☒ 1. Reziliență și excelență prin EFP de calitate, inclusivă și flexibilă. ☒ 2. Stabilirea unei noi culturi a învățării pe tot parcursul vieții – relevanța FPC și digitalizarea. ☒ 3. Sustenabilitatea – o legătură verde în EFP. ☐ 4. Spațiul european de educație și formare profesională și internaționalizarea EFP.

¹⁶ PNRR

¹⁷ PNRR

¹⁸ PNRR

¹⁹ PNRR

²⁰ POEO

☐ D. EFP este o opțiune atractivă bazată pe furnizarea modernă și digitalizată a cursurilor de formare/competențelor. ☐ E. EFP promovează egalitatea de șanse. ☐ F. EFP se bazează pe o cultură de asigurare a calității.	
Subsistemul EFP (EFP Inițială - ÎPT, FPC, ambele)	
☒ EFP inițială (ÎPT) ☒ FPC	
Nivelul de aplicare (național, regional, local)	
☒ național ☒ regional ☒ local	
Beneficiari/grupuri țintă	
<p>Pentru acțiunea 2.1: Elevi și studenți din liceele și din universitățile tehnologice care vor organiza programe de învățământ dual în parteneriat cu operatorii economici;</p> <p>Pentru acțiunile 2.2 și 2.3: Unități ÎPT, universități tehnice, operatori economici, unități administrative teritoriale;</p> <p>Pentru acțiunea 2.4: Unități ÎPT;</p> <p>Pentru acțiunea 2.5: Unități ÎPT, operatori economici implicați în învățarea la locul de muncă a elevilor din ÎPT</p> <p>Pentru acțiunea 2.6: Adulții beneficiari ai programelor de formare, angajatorii;</p> <p>Pentru acțiunea 2.7: Adulții beneficiari ai programelor de formare, angajatorii, furnizorii de formare profesională;</p> <p>Pentru acțiunea 2.8: Adulți (25-64 ani) - potențiali formabili; angajatori, clustere de angajatori; personal centre comunitare de învățare permanentă; instituții implicate în mobilități internaționale de învățare/ adulți (25-64 ani), sprijiniți pentru participarea la mobilitati ERASMUS+ ; persoane inactive, tineri, șomeri, șomeri de lungă durată, persoane cu dizabilitati, persoane din comunități marginalizate, persoane din zone rurale, refugiați, sportivi aflați la final de carieră, persoane aparținând minorităților, persoane eliberate din detenție, tineri post-institutionalizați; persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, lucrători, persoane angajate; furnizori de servicii de formare profesională, furnizori de servicii de informare și consiliere profesională, acreditați conform legii;</p>	

Ministerele sau organismele responsabile
ME, CNDIPT, Autorităţii Locale/clusterele de dual MMSS, ANOFM, UEFISCDI, INCSMPS
Sursa de finanţare (naţional, fonduri UE, sectoriale)
PNRR, POEO, Erasmus+, POCU, Buget naţional

3. Descrierea detaliată a principalelor măsuri și/sau a pachetelor acestora
Titlu
3. Creșterea atractivității învățământului profesional și tehnic
Motivația/fundamentul măsurii/provocărilor pachetului abordate
<p>În dezvoltarea unor programe de formare profesională inițială atractive pentru elevi este esențială susținerea dezvoltării competențelor transversale necesare pentru o carieră de succes, pentru facilitarea tranzițiilor în carieră și pentru dezvoltarea personală. Competențele și spiritul antreprenorial, competențele digitale, gândirea critică și abilitățile de gestionare a carierei devin esențiale în mediul socio-economic actual, dinamic și competitiv.</p> <p>Preocuparea pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale prin programele de formare profesională inițială din România s-a concretizat prin introducerea metodei de învățare prin firmă de exercițiu, în toate programele ÎPT de la profilul Servicii, începând cu anul școlar 2006-2007. La celelalte profile din ÎPT, metoda este utilizată frecvent în cadrul curriculumului în dezvoltare locală, dezvoltat în parteneriat de școală și operatorii economici parteneri. Firma de exercițiu are drept scop dezvoltarea spiritului antreprenorial al elevilor prin simularea proceselor dintr-o firmă reală, printr-o metodă de învățare activă, bazată pe practică, care facilitează trecerea de la școală la viața activă. În anul școlar 2020-2021 în ÎPT au funcționat 1130 de firme de exercițiu. Domeniile de activitate ale firmelor de exercițiu s-au axat pe: Agricultură, Comerț, Hoteluri, Producție, Restaurante, Servicii, Transport și Logistică, Turism. Pe termen mediu, este importantă susținerea și extinderea metodelor de învățare care dezvoltă competențele antreprenoriale, inclusiv prin facilitarea participării elevilor din ÎPT la târguri interne și internaționale ale firmelor de exercițiu și prin sprijinirea parteneriatelor de inovare.</p> <p>Digitalizarea educației din România, inclusă de altfel ca obiectiv în proiectul România educată, reprezintă un element sistemic ce s-a dovedit în condițiile pandemiei COVID-19 esențial pentru accesul la educație, participare, calitatea procesului educațional și competențele cadrelor didactice. Deși a reprezentat o situație fără precedent, cu un impact negativ semnificativ în procesul educațional, criza COVID-19 a devenit, de asemenea, o oportunitate de a restructura practicile educaționale, pentru a încorpora lecții valoroase din învățarea la distanță și pentru a crea noi strategii pentru îmbunătățirea învățării elevilor și creșterea echității învățării; au fost elaborate repere metodologice care să susțină învățarea online și au fost dezvoltate un număr semnificativ de materiale de învățare digitale. Pentru eficientizarea și susținerea dezvoltărilor pe termen lung în domeniul digitalizării ÎPT, este însă necesară realizarea de investiții în laboratoarele IT din unitățile de învățământ profesional și tehnic precum și de dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice, pentru dobândirea unui set de competențe specifice care să le permită să utilizeze potențialul tehnologiilor digitale în toate domeniile</p>

de activitate: predare – învățare - evaluare- și sociale, comunicarea cu părinții, cu societatea civilă, cu reprezentanții comunității, precum și pentru creare și schimb de conținut și resurse.

Mobilitățile internaționale reprezintă oportunități de învățare individuale prin care elevii și cadrele didactice participante își dezvoltă, în egală măsură, competențele profesionale specifice și își consolidează competențele transversale.

Pentru elevi, mobilitățile internaționale cu scop de învățare contribuie la obținerea rezultatelor învățării prevăzute în Standardele de pregătire profesională sau de care are nevoie piața muncii pentru a face față cu succes schimbărilor viitoare, la dezvoltarea capacității de angajare prin dezvoltarea competențelor de comunicare, sociale, gândire critică, adaptabilitate la schimbare, reprezentând un mijloc de înțelegere interculturală, de învățare practică a trăirii pașnice împreună în Europa și de dezvoltare a sentimentului de "cetățenie europeană".

Participarea cadrelor didactice la stagii de formare în cadrul unor mobilități internaționale contribuie la consolidarea competențelor transversale și la dezvoltarea competențelor pedagogice și metodice, la îmbogățirea experienței curriculare.

Pentru mobilitățile din domeniul educației și formării profesionale din fondurile alocate de exemplu, programului Erasmus +, poate fi finanțat un număr mai mic de școli față de numărul de candidaturi depuse, ceea ce impune suplimentarea alocărilor financiare pentru a oferi cât mai multor participanți, elevi și profesori, șansa dezvoltării competențelor în alte contexte de învățare.

Obiectivele specifice ale măsurii/pachetului și relația acestuia cu obiectivele generale din secțiunea 2

- O1. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale elevilor din ÎPT
- O2. Dezvoltarea competențelor de pedagogie digitală ale cadrelor didactice din ÎPT
- O3. Digitalizarea procesului de educație și formare profesională inițială
- O4. Dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor și cadrelor didactice prin participarea la mobilități internaționale

Descrierea principalelor acțiuni și activități care cuprind măsura/pachetul, inclusiv etapele de implementare și calendarul indicativ

- 3.1. Implementarea programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale ale elevilor (firme de exercițiu, târguri, concursuri, certificări ale firmelor de exercițiu) și organizarea de vizite de studiu la agenți economici²¹; Termen 2027
- 3.2. Echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT)²²; Termen 2023

²¹ POEO

²² PNRR

- 3.3. Elaborarea și implementarea unui program național de formare profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, în vederea dobândirii de cunoștințe avansate în domeniul utilizării noilor tehnologii în procesul educațional și pentru îmbunătățirea competențelor specifice de pedagogie digitală²³; Termen 2025
- 3.4. Elaborarea unei colecții de lecții multimedia și de ghiduri metodologice de predare/evaluare folosind tehnologii digitale, care să poată fi utilizate atât în învățarea față-în-față, cât și în învățarea blended learning/online²⁴; Termen 2025
- 3.5. Participarea elevilor la stagii de pregătire practică în străinătate în vederea dobândirii competențelor profesionale în noi contexte de învățare și a dezvoltării competențelor transversale care să le faciliteze atât dezvoltarea personală cât și integrarea socio-profesională²⁵; Termen 2027
- 3.6. Participarea cadrelor didactice la stagii de formare în străinătate în vederea dezvoltării competențelor profesionale și transversale care să genereze creșterea calității activităților de predare-evaluare și învățare la locul de muncă ale elevilor²⁶; Termen 2027

Prioritățile politice ale UE abordate (legături către cele șase priorități ale Recomandării Consiliului privind EFP și cele patru obiective ale Declarației de la Osnabrück)

Recomandarea Consiliului privind EFP	Declarația de la Osnabrück
<ul style="list-style-type: none"> ☐ A. EFP este suficient de flexibilă pentru a se adapta la schimbările de pe piața muncii. ☐ B. Flexibilitatea și oportunitățile de evoluție se află în centrul EFP. ☒ C. EFP este un motor al inovării și al creșterii și pregătește terenul pentru tranziția digitală și cea verde, precum și pentru profesiile foarte solicitate. ☒ D. EFP este o opțiune atractivă bazată pe furnizarea modernă și digitalizată a cursurilor de formare/competențelor. ☐ E. EFP promovează egalitatea de șanse. ☐ F. EFP se bazează pe o cultură de asigurare a calității. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ 1. Reziliență și excelență prin EFP de calitate, inclusivă și flexibilă. ☒ 2. Stabilirea unei noi culturi a învățării pe tot parcursul vieții – relevanța FPC și digitalizarea. ☐ 3. Sustenabilitatea – o legătură verde în EFP. ☒ 4. Spațiul european de educație și formare profesională și internaționalizarea EFP.

²³ PNRR

²⁴ PNRR

²⁵ POEO

²⁶ POEO

Subsistemul EFP (EFP Inițială - ÎPT, FPC, ambele)
☒ EFP inițială (ÎPT) ☐ FPC
Nivelul de aplicare (național, regional, local)
☒ național ☐ regional ☐ local
Beneficiari/grupuri țintă
Pentru acțiunile 3.1 și 3.4: Elevii din învățământul profesional și tehnic, inclusiv dual; Pentru acțiunea 3.2: Unitățile de învățământ profesional și tehnic, inclusiv dual; Pentru acțiunea 3.3: Cadrele didactice din învățământul profesional și tehnic, inclusiv dual; Pentru acțiunile 3.5 și 3.6: Elevii și cadrele didactice din învățământul profesional și tehnic, inclusiv dual;
Ministerele sau organismele responsabile
ME, CNDIPT, ISJ, UAT, ONG, Operatori economici, Asociații profesionale
Sursa de finanțare (național, fonduri UE, sectoriale)
POEO – FSE⁺ PNRR, Bugetul de stat

3. Descrierea detaliată a principalelor măsuri și/sau a pachetelor acestora
Titlu
4. Creșterea participării și facilitarea accesului la formarea profesională inițială și continuă
Motivația/fundamentul măsurii/provocărilor pachetului abordate
<p>Provocările pieței muncii din România sunt generate de complexitatea problemelor actuale și de perspectivele unor transformări economice și sociale legate de evoluția tehnologică, politicile de mediu, care vor necesita o permanentă adaptare a competențelor la noile cerințe.</p> <p>Viziunea națională la orizontul anului 2027 este ca piața muncii din România să devină dinamică, sustenabilă, rezilientă, pro-activă și bazată pe inovare socială, înregistrând o rată de ocupare a populației 20-64 ani de 75%.</p> <p>Nevoile de dezvoltare a capitalului uman vizează <i>forța de muncă competentă și suficientă</i> pentru a susține progresul și transformările, educația copiilor și tinerilor, activarea resurselor de muncă inactive, dar și <i>populația în general, pentru ca cetățenii să se bucure de beneficiile noilor tehnologii și modalități de a consuma serviciile într-o nouă formă digitală și un nou stil de viață și de muncă.</i></p> <p>Problematika adecvării stocului de competențe la cerințele pieței muncii este generată, în primul rând, de schimbările din economie care impun actualizări permanente de cunoștințe și competențe procesul de globalizare care accentuează răspândirea tehnologiei și creează noi ocupații care le înlocuiesc pe unele dintre cele existente. Cu fiecare nouă ocupație, abilitățile și competențele necesare trebuie să se adapteze la nevoile identificate. Necesitatea formării este accentuată de deficitul de forță de muncă, de resursa de muncă care este îmbătrânită în contextul tendințelor demografice și de existența unui procent ridicat de forță de muncă slab calificată sau cu pregătire neadecvată. Creșterea automatizării proceselor de producție determină cererea de niveluri mai ridicate de abilități cognitive dar aptitudinile forței de muncă sunt, în continuare, necorelate cu nevoile economiei moderne având în vedere că cca. o treime din populația țării deține abilități digitale de bază.</p> <p>Asigurarea relevanței proceselor de formare față de cerințele pieței muncii necesită îmbunătățirea calității în educație și formarea profesională, iar cele mai stringente aspecte sunt legate de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevoia de reducere a ratelor de abandon școlar; • Nevoia de reducere a ratei de părăsire timpurie a școlii;

- Recuperarea decalajelor în dobândirea de competențe și îmbunătățirea rezultatelor la examenele naționale și testările internaționale;
- Utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor (softuri, platforme etc.), în educație, formarea competențelor digitale, ca necesități indispensabile într-o lume globalizată;
- Creșterea populației cu studii superioare cu impact direct asupra accesului la piața muncii;
- Nevoia de actualizare a competențelor sau de calificare a persoanelor slab calificate sau fără educație și calificare;

Educația și formarea profesională au un rol esențial în asigurarea unui mediu incluziv și sustenabil pentru dezvoltarea economico-socială a unei țări, investiția în această zonă a educației aducând o contribuție majoră la creșterea competitivității economice și conferind șansa valorificării talentelor individuale. Pentru aceasta, sistemul de educație și formare profesională trebuie să se asigure că toți tinerii își pot dezvolta aptitudinile și își pot atinge pe deplin potențialul, indiferent de mediul din care provin. În vederea creșterii ratei de participare la învățământul profesional și tehnic precum și pentru reducerea ratei de abandon școlar au fost implementate o serie de măsuri care să sprijine accesul la formarea profesională, cum ar fi programul național de protecție socială "Bursa profesională", reglementat prin HG nr. 951/2017, prin care se acordă burse în valoare de 200 lei lunar, elevilor care frecventează învățământul profesional, inclusiv dual, indiferent de veniturile părinților. Pentru diminuarea inegalităților de șanse pentru elevii din mediul rural, proveniți din familii cu venituri reduse și care, în prezent, fie nu urmează învățământul secundar superior, fie urmează o calificare din oferta limitată a școlii din localitatea de domiciliu, din mediul rural, cu toate că opțiunea lor ar fi pentru o altă unitate de învățământ și altă calificare sunt necesare măsuri de sprijin financiar pentru nevoile de cazare, masă și transport.

Întrucât beneficiile traseelor de educație și formare profesională asupra elevilor, atât din perspectiva unei integrări socio-profesionale sigure și de succes, cât și din perspectiva scăderii abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, sunt majore, măsurabile, investiția în programe diversificate de îmbunătățire a orientării profesionale și a consilierii în carieră este esențială.

Pentru a genera rezultate semnificative, procesul trebuie să fie unul participativ, cu implicarea substanțială a tuturor actorilor educaționali.

Creșterea participării la programe de educație și formare profesională este rezultatul unui proces de orientare și consiliere adecvat nevoilor individuale atât ale elevilor cât și ale adulților.

Pentru o orientare în carieră coerentă și sistematică și o creștere a atractivității ÎPT și FPC, nu este suficientă intervenția realizată doar în cadrul orelor de consiliere și orientare profesională.

Acțiunile inovative pentru creșterea participării în învățământul profesional și tehnic trebuie să vizeze îmbunătățirea accesului informat la programe de educație și formare profesională, în acord atât cu interesele elevilor cât și cu nevoile pieței muncii, cu implicarea personalului didactic din centrele de consiliere și a diriginților, angajatorilor și/sau a organizațiilor neguvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, dezvoltare personală etc.

Serviciile de orientare în carieră și consiliere profesională și programele personalizate de dobândire a competențelor de limba română, matematică, competențe IT de bază vizează creșterea șanselor de ocupare și a incluziunii sociale a unor categorii de persoane care se confruntă cu dificultăți la încadrarea în muncă, și implicit creșterea nivelului de trai al acestora.

Evoluțiile tehnologice rapide și apariția de noi ocupații și noi competențe impun organizarea de programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților, însoțite de serviciile de consiliere profesională.

Digitalizarea economiei și alinierea pieței forței de muncă la cele mai recente evoluții în domeniu vizează programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat), precedate de o evaluare riguroasă a nivelului de competențe digitale deținute.

Obiectivele specifice ale măsurii/pachetului și relația acestuia cu obiectivele generale din secțiunea 2

O1. Facilitarea accesului egal la educație și formare profesională inițială de calitate și favorabilă incluziunii

O2. Îmbunătățirea accesului informat al elevilor la programele de educație și formare profesională inițială

O3. Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și recalificare pentru toți, ținând seama de competențele antreprenoriale și digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională.

Descrierea principalelor acțiuni și activități care cuprind măsura/pachetul, inclusiv etapele de implementare și calendarul indicativ

- 4.1. Acordarea de sprijin financiar pentru cazare, masă și transport, pentru elevii ÎPT din grupuri sau medii defavorizate;²⁷; Termen 2027
- 4.2. Furnizarea de programe remediale pentru elevii cu competente de bază reduse, în special pentru elevii din grupuri sau medii defavorizate²⁸; Termen 2027
- 4.3. Formarea personalului didactic pentru individualizarea învățării și utilizarea de tehnici didactice inovative, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate/cu dizabilități²⁹; Termen 2027
- 4.4. Formarea consilierilor școlari, a personalului din centrele de consiliere, diriginți pentru îmbunătățirea accesului informat al elevilor la programele de educație și formare profesională inițială³⁰; Termen 2027
- 4.5. Dezvoltarea de campanii locale, regionale și naționale de informare-conștientizare, adresate actorilor educaționali (elevi, profesori, părinți etc.), privind oportunitățile oferite de ÎPT și a intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile³¹; Termen 2027
- 4.6. Implementarea programului „Pachet de bază pentru persoanele fără/cu nivel scăzut de formare” (servicii de orientare în carieră și consiliere profesională, servicii de evaluare a competențelor deținute, programe personalizate de dobândire a competențelor de limba română, matematică, competențe IT de bază, calificare de nivel 1 sau/și 2 și certificare).;³² Termen 2027
- 4.7. Implementarea programului „Ține pasul” care vizează programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților ca urmare a evoluțiilor tehnologice rapide și a apariției de noi competențe;³³ Termen 2027
- 4.8. Implementarea programului „Competențe digitale pentru piața muncii” care vizează programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat) precedate de o evaluare a nivelului competențelor digitale deținute;³⁴ Termen 2027

²⁷ POEO

²⁸ POEO

²⁹ POEO

³⁰ POEO

³¹ POEO

³² POEO

³³ POEO

³⁴ POEO

Prioritățile politice ale UE abordate (legături către cele șase priorități ale Recomandării Consiliului privind EFP și cele patru obiective ale Declarației de la Osnabrück)	
Recomandarea Consiliului privind EFP	Declarația de la Osnabrück
☐ A. EFP este suficient de flexibilă pentru a se adapta la schimbările de pe piața muncii. ☐ B. Flexibilitatea și oportunitățile de evoluție se află în centrul EFP. ☐ C. EFP este un motor al inovării și al creșterii și pregătește terenul pentru tranziția digitală și cea verde, precum și pentru profesiile foarte solicitate. ☐ D. EFP este o opțiune atractivă bazată pe furnizarea modernă și digitalizată a cursurilor de formare/competențelor. ☒ E. EFP promovează egalitatea de șanse. ☐ F. EFP se bazează pe o cultură de asigurare a calității.	☒ 1. Reziliență și excelență prin EFP de calitate, inclusivă și flexibilă. ☐ 2. Stabilirea unei noi culturi a învățării pe tot parcursul vieții – relevanța FPC și digitalizarea. ☐ 3. Sustenabilitatea – o legătură verde în EFP. ☐ 4. Spațiul european de educație și formare profesională și internaționalizarea EFP.
Subsistemul EFP (EFP Inițială - ÎPT, FPC, ambele)	
☒ EFP inițială (ÎPT) ☒ FPC	
Nivelul de aplicare (național, regional, local)	
☒ național ☒ regional ☒ local	
Beneficiari/grupuri țintă	
Pentru acțiunea 4.1: Elevii ÎPT din grupuri sau medii defavorizate; Pentru acțiunea 4.2: Elevii cu competente de bază reduse, în special pentru elevii din grupuri sau medii defavorizate; Pentru acțiunea 4.3: Personal didactic din învățământul profesional și tehnic; Pentru acțiunea 4.4: Consilieri școlari, personalul din centrele de consiliere și diriginți; Pentru acțiunea 4.5: Elevi, profesori, părinți; Pentru acțiunea 4.6: Adulți necalificați sau slab calificați (25-64 ani) - potențiali formabili;	

Pentru acțiunea 4.7: Lucrători, persoane angajate;

Pentru acțiunea 4.8: Adulți (25-64 ani) - potențiali formabili;

Angajatori;

Personal centre comunitare de învățare permanentă;

Persoane inactive, tineri, șomeri, șomeri de lungă durată, persoane cu dizabilitati, persoane din comunități marginalizate, persoane din zone rurale, refugiați, sportivi aflați la final de carieră, persoane aparținând minorităților, persoane eliberate din detenție, tineri post-institutionalizați;

Persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, lucrători, persoane angajate;

Furnizori de servicii de formare profesională, furnizori de servicii de informare și consiliere profesională, acreditați;

Ministerele sau organismele responsabile

ME, CNDIPT, Autoritățile Locale/clusterele de dual, MMSS, ANOFM, UEFISCDI, INCSMPS

Sursa de finanțare (național, fonduri UE, sectoriale)

POEO

Buget național

3. Descrierea detaliată a principalelor măsuri și/sau a pachetelor acestora

Titlu

5. Îmbunătățirea calității formării profesionale inițiale și continue, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor

Motivația/fundamentul măsurii/provocărilor pachetului abordate

Prin proiectul de sistem ReConect, implementat în perioada 2021-2022, într-un parteneriat format din instituțiile cu responsabilități naționale în domeniul formării profesionale și al ocupării: ANOFM (aplicant), Ministerul Educației, Ministerul Muncii, CNDIPT, UEFISCDI, INCSMPS, sunt în curs de elaborate 3 mecanisme: mecanismul de monitorizare a inserției profesionale a absolvenților programelor de formare profesională, mecanismul de anticipare a nevoii de competențe profesionale și calificări pe piața muncii și mecanismul de monitorizare și evaluare a politicilor publice în domeniul ocupării și al formării profesionale. De asemenea va fi elaborată o aplicație informatică de interconectare a bazelor de date din domeniul educației și formării profesionale și al ocupării, cu o structură minimală care necesită a fi dezvoltată ulterior cu noi module și facilități de prelucrare, analiză și raportare. Având în vedere importanța monitorizării și evaluării politicilor din domeniul formării profesionale pentru luarea de decizii informate de dezvoltare a sistemului de învățământ profesional și tehnic este necesară optimizarea și aplicarea mecanismelor dezvoltate, formarea factorilor relevanți în vederea utilizării acestora și a aplicației informatice și dezvoltarea platformei informatice cu noi module și facilități.

Pregătirea practică a elevilor la locul de muncă este o componentă esențială a programelor de formare profesională inițială, care are un rol important în dobândirea de către elevi a competențelor profesionale. Ea se desfășoară pe baza unui contract încheiat între elevul participant, unitățile de învățământ și companiile la care fac practică, în care sunt stipulate drepturile și obligațiile părților, precum și sprijinul material și stimulentele acordate. În prezent, nu este dezvoltat la nivelul sistemului ÎPT un mecanism de asigurare a calității învățării la locul de muncă a elevilor. Având în vedere dependența calității formării profesionale de calitatea furnizării programelor de pregătire practică este necesară dezvoltarea acestui mecanism și a unei metodologii de acreditare a operatorilor economici, parteneri unităților școlare ÎPT. În vederea acreditării și monitorizării activității acestora în raport cu formarea elevilor la locul de muncă trebuie format personalul care va face vizitele de acreditare și apoi de monitorizare. De asemenea trebuie proiectat și organizat procesul de acreditare și monitorizare.

Creșterea încrederii angajatorilor în validitatea certificatelor de calificare profesională ale absolvenților ÎPT și FPC este un factor determinant al îmbunătățirii angajabilității acestora pe piața muncii, de aceea este importantă dezvoltarea și implementarea unui mecanism de asigurare a calității certificării profesionale din ÎPT.

Pentru o formare profesională care să răspundă exigențelor actuale ale economiei, este necesar ca școlile și furnizorii de formare să dezvolte o cultură a calității și să susțină orientarea spre excelență, să-și diversifice aria parteneriatelor cu companiile orientate spre inovare și dezvoltare de noi tehnologii și cu instituțiile de învățământ superior. În acest context, este importantă dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea programelor de formare profesională inițială.

Pe termen lung, cantitatea și calitatea competențelor deținute de forța de muncă generează inovare, creștere economică și pot da valoare adăugată producției în cadrul lanțului valoric, precum și capacitate crescută tuturor persoanelor de a se adapta nevoilor în permanentă schimbare a forței de muncă.

Principala provocare cu care se confruntă sistemul de formare profesională, finalizat cu acte de calificare cu recunoaștere națională constă în a oferi calitate, pe baza aplicării aceluiași criterii de calitate aplicabile întregului sistem de educație și formare profesională, atât la nivelul instituțiilor cu atribuții privind elaborarea de politici în domeniul formării profesionale cât și la nivelul furnizorilor autorizați, cu impact direct asupra eliminării decalajului în materie de eficiență și eficacitate dintre sistemul de formare profesională inițială și sistemul de formare profesională a adulților.

Îmbunătățirea calității implică îmbunătățirea serviciilor de formare profesională oferite beneficiarilor prin creșterea relevanței programelor de formare pentru piața muncii, printr-o colaborare continuă a furnizorilor de EFP cu mediul de afaceri și partenerii sociali, îmbunătățirea și diversificarea metodelor de predare și învățare la toate nivelurile, precum și ale programelor de dezvoltare profesională continuă.

CNDIPT a inițiat organizarea rețelelor parteneriale a școlilor ÎPT pe domenii de formare profesională din 2009, reorganizarea și funcționarea acestora fiind reluată în 2019 printr-un proiect ERASMUS+ dedicat Punctelor Naționale pentru asigurarea calității în ÎPT (QANRPs). Activitățile organizate la nivel de rețea partenerială în perioada 2020-2021 au fost apreciate pozitiv de participanți, ca fiind o diseminare de bune practici și o modalitate de dezvoltare a culturii calității. Învățarea și evaluarea colegială constituie metode eficiente de îmbunătățire a calității formării profesionale, a autoevaluării, dar și un prilej de diseminare a bunelor practici, de aceea este necesară susținerea și multiplicarea lor.

Obiectivele specifice ale măsurii/pachetului și relația acestuia cu obiectivele generale din secțiunea 2

- O.1 Optimizarea mecanismului de monitorizare și evaluare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem
- O2. Îmbunătățirea calității învățării la locul de muncă
- O3. Creșterea calității certificării profesionale în ÎPT
- O4. Dezvoltarea capacității școlilor din rețelele parteneriale de a aplica instrumente de asigurarea calității
- O5. Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare

Descrierea principalelor acțiuni și activități care cuprind măsura/pachetul, inclusiv etapele de implementare și calendarul indicativ	
<p>5.1. Îmbunătățirea și aplicarea mecanismului de monitorizare și evaluare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem³⁵; Termen: 2027</p> <p>5.2. Crearea și aplicare unui mecanism privind asigurarea calității învățării la locul de muncă și certificării rezultatelor învățării în formarea profesională inițială pentru a crește relevanța calificărilor pentru piața muncii³⁶; Termen: 2027</p> <p>5.3. Elaborarea și implementarea metodologiei de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor³⁷ Termen: 2027</p> <p>5.4. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională inițială³⁸; Termen: 2027</p> <p>5.5. Susținerea și dezvoltarea rețelelor parteneriale între școlile din ÎPT în vederea extinderii sistemului de colaborare a personalului didactic și a desfășurării de activități de învățare colegială și de evaluare colegială³⁹; Termen: 2027</p> <p>5.6. Formarea actorilor implicați în implementarea mecanismelor și metodologiilor de asigurare a calității în ÎPT (cadre didactice, tutori de practică, personal didactic auxiliar implicat în administrarea și popularea bazelor de date din ÎPT)⁴⁰; Termen: 2027</p> <p>5.7. Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor (dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați, dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților)⁴¹; Termen: 2027</p>	
Prioritățile politice ale UE abordate (legături către cele șase priorități ale Recomandării Consiliului privind EFP și cele patru obiective ale Declarației de la Osnabrück)	
Recomandarea Consiliului privind EFP	Declarația de la Osnabrück
☐ A. EFP este suficient de flexibilă pentru a se adapta la schimbările de pe piața muncii.	☒ 1. Reziliență și excelență prin EFP de calitate, incluzivă și flexibilă.

³⁵ POEO

³⁶ POEO

³⁷ POEO

³⁸ POEO

³⁹ POEO

⁴⁰ POEO

⁴¹ POEO

☐ B. Flexibilitatea și oportunitățile de evoluție se află în centrul EFP. ☐ C. EFP este un motor al inovării și al creșterii și pregătește terenul pentru tranziția digitală și cea verde, precum și pentru profesiile foarte solicitate. ☐ D. EFP este o opțiune atractivă bazată pe furnizarea modernă și digitalizată a cursurilor de formare/competențelor. ☐ E. EFP promovează egalitatea de șanse. ☒ F. EFP se bazează pe o cultură de asigurare a calității.	☐ 2. Stabilirea unei noi culturi a învățării pe tot parcursul vieții – relevanța FPC și digitalizarea. ☐ 3. Sustenabilitatea – o legătură verde în EFP. ☐ 4. Spațiul european de educație și formare profesională și internaționalizarea EFP.
Subsistemul EFP (EFP Inițială - ÎPT, FPC, ambele)	
☒ EFP inițială (ÎPT) ☒ FPC	
Nivelul de aplicare (național, regional, local)	
☒ național ☐ regional ☐ local	
Beneficiari/grupuri țintă	
<p>Pentru acțiunea 5.1: ANOFM/ Ministerul Educației, Ministerul Muncii, INCSMPS, UEFISCDI, CNDIPT, structuri regionale și locale de parteneriat în ÎPT, inspectorate școlare, școli ÎPT, companii;</p> <p>Pentru acțiunile 5.2 și 5.6: Școli ÎPT, companii partenere pentru practica elevilor;</p> <p>Pentru acțiunea 5.3: Ministerul Educației/Instituții subordonate Ministerului Educației, Operatori economici parteneri ai unităților de învățământ din ÎPT;</p> <p>Pentru acțiunea 5.4: Ministerul Educației, inspectorate școlare, școli ÎPT;</p> <p>Pentru acțiunea 5.5: Școli ÎPT din rețelele partenoriale;</p> <p>Pentru acțiunea 5.7: Instituții centrale și locale cu responsabilități în gestionarea sistemului de formare profesională a adulților Personalul comisiilor județene/ a Municipiului București pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională a adulților;</p>	

<p>Personal din organizații/instituții care se ocupă de formarea profesională a adulților (formatori, instructori, specialiști, evaluatori, coordonatori de ucenicie); Furnizori de formare profesională;</p>
<p>Ministerele sau organismele responsabile</p>
<p>ME, MMSS/ CNDIPT, ANOFM, UEFISCDI, INCSMPS</p>
<p>Sursa de finanțare (național, fonduri UE, sectoriale)</p>
<p>POEO ERASMUS Buget național</p>

4. Guvernanța implementării planului

Se va constitui un **Grup tehnic de coordonare** a implementării PNI-VET, din care vor face parte reprezentanți nominalizați ai instituțiilor cu responsabilități naționale în domeniul formării profesionale: |

- Ministerul Educației
- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
- Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
- Autoritatea Națională pentru Calificări

La nivel național, vor fi implicate în implementarea PNI-VET instituțiile și structurile cu responsabilități specifice în domeniul formării profesionale:

- Ministerul Educației
- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
- Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
- Autoritatea Națională pentru Calificări
- Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale
- UEFISCDI
- INCSMPS
- Comitetele Sectoriale

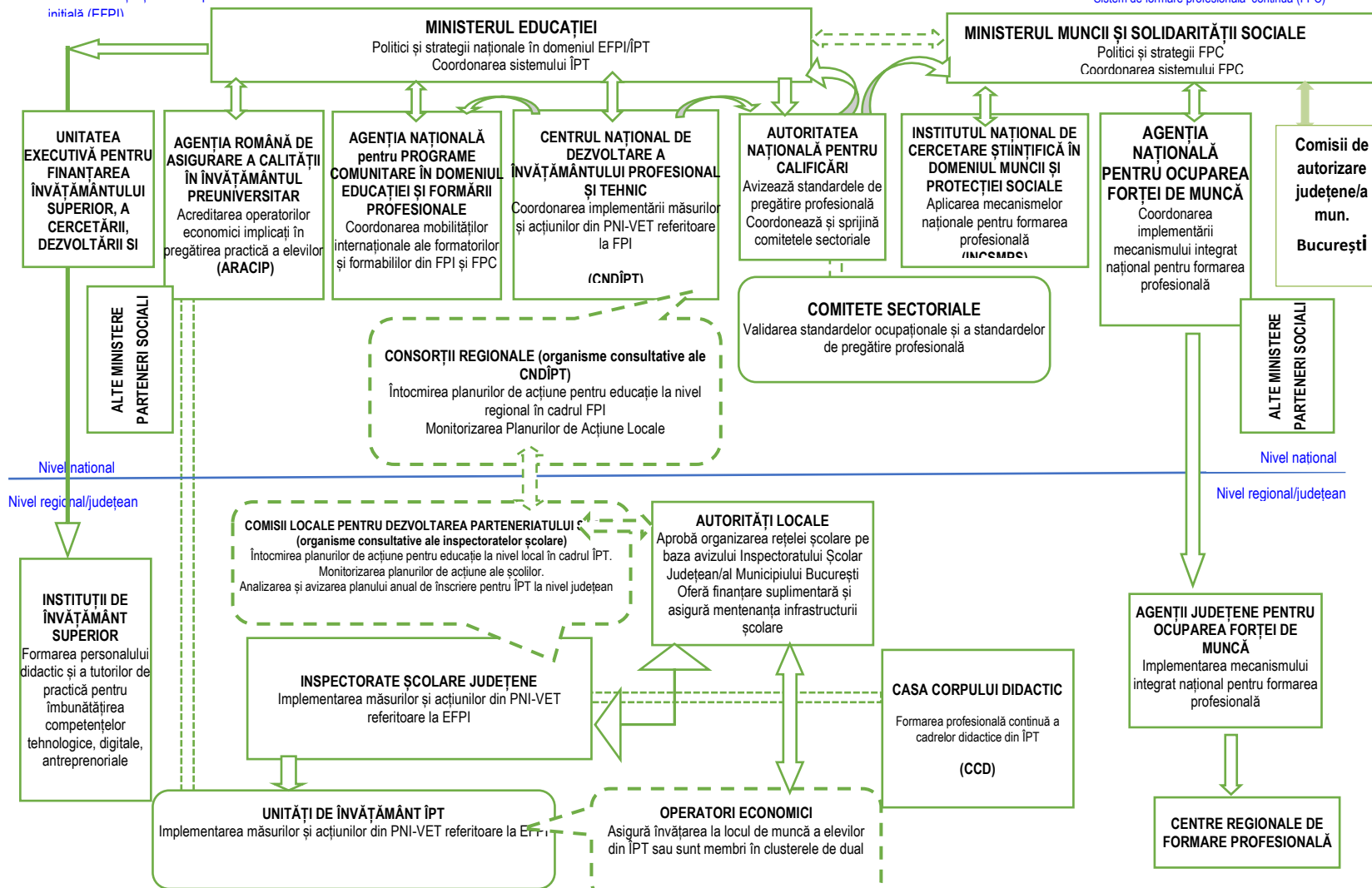
La nivel regional/ local, vor fi implicate instituțiile și structurile cu responsabilități specifice în domeniul formării profesionale:

- Consorțiile Regionale
- Instituțiile de învățământ superior care furnizează programe de formare profesională
- Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social
- Autoritățile locale
- Inspectoratele Școlare Județene
- Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de muncă
- Comisiile Județene de Autorizare
- Unitățile de învățământ profesional și tehnic
- Furnizorii de formare profesională pentru adulți
- Operatorii economici implicați în învățarea la locul de muncă din formarea profesională inițială

Diagrama de mai jos prezintă sintetic rolurile instituționale de la diferitele niveluri precum și colaborarea interinstituțională

Sistem educație și formare profesională
inițială (EFPI)

Sistem de formare profesională continuă (FPC)

Planul general de acțiune pentru implementarea PNI-VET pentru perioada 2021-2027

Măsura 1: Îmbunătățirea corelării ofertei de formare profesională inițială și continuă cu nevoile pieței muncii

Acțiuni	Responsabilități și instituții implicate	Termene
1.1. Îmbunătățirea și aplicarea mecanismului de anticipare a nevoilor de calificări și competențe în ÎPT și FPC și a mecanismului de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților ÎPT și FPC;	MMSS; ANOFM; ME; CNDIPT; UEFISCDI; INCSMPS	2027
1.2. Actualizarea documentelor de planificare strategică a ÎPT la nivel regional, județean și local (Planul de acțiune regională pentru ÎPT – PRAI, Planul de acțiune local pentru ÎPT – PLAI, Planul de acțiune al școlii – PAS);	Consortiile Regionale; Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social; ISJ/ISMB; Unități ÎPT	2027
1.3. Elaborarea de standarde de pregătire profesională și curriculă pentru calificări profesionale noi pentru ÎPT și/sau revizuirea celor existente, ca urmare a evoluțiilor tehnologice care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde (IT&C, inteligența artificială, robotică, 3D printing);	ME; CNDIPT; ANC; Comitete Sectoriale; Organizații patronale; Operatori economici	2027
1.4. Formarea cadrelor didactice pentru actualizarea competențelor profesionale în raport cu realitățile tehnologice ale operatorilor economici și a competențelor transversale, cu accent pe cele antreprenoriale, digitale;	ME; CNDIPT; CCD; Instituții de învățământ superior	2027
1.5. Formarea personalului didactic asociat (specialiști din partea operatorilor economici) și a tutorilor de practică, pe teme de metodica și didactica specialității;	ME; CNDIPT; CCD; Instituții de învățământ superior	2027
1.6 Intensificarea ucenicilor la locul de muncă în conformitate cu Cadrul european pentru ucenicii de calitate și facilitarea accesului IMM-urilor la ucenicii;	MMSS; ANOFM; ME	2027

Măsura 2: Asigurarea flexibilității și a oportunităților de evoluție prin educație și formare profesională		
2.1. Dezvoltarea unei rute complete de învățământ dual, care să includă nivelurile 3-7 CNC;	ME; CNDIPT	2026
2.2. Constituirea consorțiilor de învățământ dual între unități ÎPT, universități tehnice, operatori economici, unități administrative teritoriale, alți parteneri relevanți;	ME; CNDIPT; Autorități Locale; Unități ÎPT; Universități Tehnice; Operatori economici membri în clusterelor de dual	2026
2.3. Dezvoltarea campusurilor profesionale integrate pentru crearea condițiilor optime de pregătire profesională a elevilor pentru calificări profesionale de nivel 3-7 CNC;	ME; CNDIPT; Autorități Locale; Unități ÎPT; Universități Tehnice; Operatori economici membri în clusterelor de dual	2025
2.4. Echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT) ;	ME; Unități ÎPT	2026
2.5. Finanțarea costurilor asociate participării elevilor la stagiile de învățare la locul de muncă la operatorii economici și organizării examenelor de certificare a calificărilor profesionale;	ME; Unități ÎPT; Operatori economici implicați în învățarea la locul de muncă a elevilor din ÎPT	2027
2.6. Introducerea sistemului de credite transferabile și modificarea standardelor ocupaționale și a programelor de formare în sistemul de formare profesională a adulților;	ME; ANC	2027
2.7. Dezvoltarea competențelor formatorilor, evaluatorilor specialiștilor, coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile;	MMSS; ME; ANOFM	2027
2.8. Elaborarea Strategiei Naționale de Formare a Adulților;	MMSS; ANOFM; ANFP; ME; MTI; MAT; INCSMPS; MADR; MIPE	2022

Măsura 3: Creșterea atractivității învățământului profesional și tehnic		
3.1. Implementarea programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale ale elevilor (firme de exercițiu, târguri, concursuri, certificări ale firmelor de exercițiu) și organizarea de vizite de studiu la agenți economici;	ME; CNDIPT; ISJ/ISMB; Operatori economici; Asociații profesionale; ONG	2027
3.2. Echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT);	ME; UAT	2023
3.3. Elaborarea și implementarea unui program național de formare profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, în vederea dobândirii de cunoștințe avansate în domeniul utilizării noilor tehnologii în procesul educațional și pentru îmbunătățirea competențelor specifice de pedagogie digitală;	ME	2025
3.4. Elaborarea unei colecții de lecții multimedia și de ghiduri metodologice de predare/evaluare folosind tehnologii digitale, care să poată fi utilizate atât în învățarea față-în-față, cât și în învățarea blended learning/online;	ME	2025
3.5. Participarea elevilor la stagii de pregătire practică în străinătate în vederea dobândirii competențelor profesionale în noi contexte de învățare și a dezvoltării competențelor transversale care să le faciliteze atât dezvoltarea personală cât și integrarea socio-profesională;	ME; ANPCDEFP	2027
3.6. Participarea cadrelor didactice la stagii de formare în străinătate în vederea dezvoltării competențelor profesionale și transversale care să genereze creșterea calității activităților de predare-evaluare și învățare la locul de muncă ale elevilor;	ME; ANPCDEFP	2027

Măsura 4: Creșterea participării și facilitarea accesului la formarea profesională inițială și continuă		
4.1. Acordarea de sprijin financiar pentru cazare, masă și transport, pentru elevii ÎPT din grupuri sau medii defavorizate;	ME; ISJ/ISMB; Unități ÎPT	2027
4.2. Furnizarea de programe remediale pentru elevii cu competențe de bază reduse, în special pentru elevii din grupuri sau medii defavorizate;	Unități ÎPT	2027
4.3. Formarea personalului didactic pentru individualizarea învățării și utilizarea de tehnici didactice inovative, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate/cu dizabilități;	ME; ISJ/ISMB; CCD	2027
4.4. Formarea consilierilor școlari, a personalului din centrele de consiliere, diriginți pentru îmbunătățirea accesului informat al elevilor la programele de educație și formare profesională inițială;	ME; ISJ/ISMB; CCD; CJRAE/CMBRAE; ONG cu activitate relevantă pentru grupurile țintă vizate	2027
4.5. Dezvoltarea de campanii locale, regionale și naționale de informare-conștientizare, adresate actorilor educaționali (elevi, profesori, părinți etc.), privind oportunitățile oferite de ÎPT și a intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile;	ME; CNDIPT; ISJ/ISMB; Unități ÎPT	2027
4.6 Implementarea programului „Pachet de bază pentru persoanele fără/cu nivel scăzut de formare” (servicii de orientare în carieră și consiliere profesională, servicii de evaluare a competențelor deținute, programe personalizate de dobândire a competențelor de limba română, matematică, competențe IT de bază, calificare de nivel 1 sau/și 2 și certificare);	MMSS; ME; ANOFM; angajatori, furnizori de formare profesională	2027
4.7 Implementarea programului „Ține pasul” care vizează programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților ca urmare a evoluțiilor tehnologice rapide și a apariției de noi competențe;	MMSS; ME; ANOFM, angajatori; furnizori de formare profesională	2027
4.8 Implementarea programului „Competențe digitale pentru piața muncii” care vizează programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat) precedate de o evaluare a nivelului competențelor digitale deținute;	MMSS; ME; ANOFM; angajatorii; furnizori de formare profesională	2027

Măsura 5: Îmbunătățirea calității formării profesionale inițiale și continue, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor		
5.1. Îmbunătățirea și aplicarea mecanismului de monitorizare și evaluare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem;	ANOFM; MMSS; ME; CNDIPT; UEFISCDI; INCSMPS	2027
5.2. Crearea și aplicarea unui mecanism privind asigurarea calității învățării la locul de muncă și certificării rezultatelor învățării în formarea profesională inițială pentru a crește relevanța calificărilor pentru piața muncii;	ME; CNDIPT; ISJ/ISMB	2027
5.3. Elaborarea și implementarea metodologiei de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor;	ME; ARACIP	2027
5.4. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională inițială;	ME; CNDIPT; ISJ/ISMB	2027
5.5. Susținerea și dezvoltarea rețelelor parteneriale între școlile din ÎPT în vederea extinderii sistemului de colaborare a personalului didactic și a desfășurării de activități de învățare colegială și de evaluare colegială;	ME; CNDIPT; ISJ/ISMB	2027
5.6. Formarea actorilor implicați în implementarea mecanismelor și metodologiilor de asigurare a calității în ÎPT (cadre didactice, tutori de practică, personal didactic auxiliar implicat în administrarea și popularea bazelor de date din ÎPT);	ME; CNDIPT; CCD	2027
5.7. Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor (dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați, dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților);	MMSS; ME; CAJ/CAMB; furnizori de formare profesională	2027

În urma consultării cu părțile interesate de la nivel național, regional și local implicate în implementare, Grupul tehnic de coordonare a implementării PNI-VET va elabora la începutul fiecărui an de implementare un Plan anual de acțiune, care va stabili, pentru fiecare acțiune din PNI-VET, țintele intermediare anuale. La finalul fiecărui an de implementare, Grupul tehnic de coordonare a implementării PNI-VET va elabora un Raport anual de progres privind implementarea PNI-VET, care va constitui documentul suport pentru raportarea anuală realizată de REFERNET România către CEDEFOP.

5. Efectele așteptate ale planului

A. Explicarea efectelor așteptate ale implementării PNI-VET - urilor pe termen scurt, mediu și lung

Implementarea PNI-VET va determina:

Pe termen scurt:

- îmbunătățirea competențelor personalului din ÎPT, FPC, ISJ, a personalului didactic asociat, a reprezentanților operatorilor economici implicați în învățarea la locul de muncă;
- facilitarea mobilităților internaționale în scop educațional și creșterea numărului de mobilități ale elevilor și cadrelor didactice;

Pe termen mediu:

- îmbunătățirea anticipării nevoilor de calificări și competențe în ÎPT și FPC și a monitorizării inserției socio-profesionale a absolvenților ÎPT și FPC;
- actualizarea calificărilor profesionale pentru adaptarea formării la nevoile emergente ale pieței muncii;
- îmbunătățirea accesului egal la educație și formare profesională prin ÎPT și FPC pentru beneficiarii de educație și formare profesională din mediul rural, urban mic defavorizat, populația roma, persoane cu dizabilități/ deficiențe;

Pe termen lung:

- îmbunătățirea calității, eficienței și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii;
- creșterea ratei de participare la învățământul profesional și tehnic și reducerea ratei de abandon școlar;
- creșterea impactului social și economic al învățământului profesional și tehnic;

B. Descrierea obstacolelor/factorilor de risc potențiali care pot împiedica implementarea PNI -VET

Riscuri generate de:

- întârzierea lansării Programului Operațional Educație și Ocupare POEO 2021-2027 și implicit întârzierea finanțării măsurilor prevăzute în PNI-VET;
- întârzieri în lansarea apelurilor pentru derularea proiectelor prin care se ating obiectivele PNI-VET;
- dificultăți în gestionarea finanțării acordate datorită numărului mare de persoane beneficiare ale unor intervenții;
- incertitudini privind evoluția pandemiei COVID-19 care ar putea genera întârzieri în derularea programelor de formare și a campaniilor de promovarea a ÎPT și FPC;
- întârzieri în aprobarea/actualizarea cadrului legislativ necesar implementării unor măsuri.

C. Explicarea modului în care țările prevăd să depășească aceste obstacole

- Asumarea răspunderii pentru implementarea PNI-VET, la nivel guvernamental și al ministerelor cu atribuții
- Elaborarea și asumarea la nivel național a unui program de implementare a PNI-VET, cu termene, responsabilități și ținte intermediare
- Monitorizarea implementării PNI-VET pentru identificarea întârzierilor în implementare și punerea în practică a acțiunilor corective necesare reducerii acestora

MĂSURI		
Măsura 1		
Îmbunătățirea corelării ofertei de formare profesională inițială și continuă cu nevoile pieței muncii		
ACȚIUNI	INDICATORI OUTPUT	ȚINTE
1.1. Îmbunătățirea și aplicarea mecanismului de anticipare a nevoilor de calificări și competențe în ÎPT și FPC și a mecanismului de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților ÎPT și FPC;	Mecanism integrat de monitorizare și evaluare a politicilor publice, de anticipare a nevoilor de competențe și de monitorizare a inserției absolvenților;	1
1.2. Actualizarea documentelor de planificare strategică a ÎPT la nivel regional, județean și local (Planul de acțiune regională pentru ÎPT - PRAI, Planul de acțiune local pentru ÎPT-PLAI, Planul de acțiune al școlii - PAS);	PRAI actualizate; PLAI actualizate; PAS actualizate;	8 42 909
1.3. Elaborarea de standarde de pregătire profesională și curricula pentru calificări profesionale noi pentru ÎPT și/sau revizuirea celor existente, ca urmare a evoluțiilor tehnologice care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde (IT&C, inteligență artificială, robotică, 3D printing);	Calificări profesionale noi; SPP noi; Curricula nouă; Calificări revizuite nivel 5 CNC; SPP revizuite; Curricula revizuită;	30 30 90 200 200 400
1.4. Formarea cadrelor didactice pentru actualizarea competențelor profesionale în raport cu realitățile tehnologice ale operatorilor economici și a competențelor transversale, cu accent pe cele antreprenoriale, digitale;	Cadre didactice sprijinite pentru actualizarea cunoștințelor de specialitate în raport cu evoluțiile tehnologice; Cadre didactice sprijinite pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale	1.000 4.000
1.5. Formarea personalului didactic asociat (specialiști din partea operatorilor economici) și a tutorilor de practică, pe teme de metodică și didactica specialității;	Tutori de practică sprijiniți Personal didactic asociat, sprijinit	300 300
1.6 Intensificarea uceniilor la locul de muncă în conformitate cu Cadrul european pentru ucenicii de calitate și facilitarea accesului IMM-urilor la ucenicii;	Număr de participanți la programe de ucenicie la locul de muncă	10.000

Măsura 2		
Asigurarea flexibilității și a oportunităților de evoluție prin educație și formare profesională		
ACȚIUNI	INDICATORI OUTPUT	ȚINTE
2.1. Dezvoltarea unei rute complete de învățământ dual, care să includă nivelurile 3-7 CNC;	Rută profesională completă pentru învățământul dual, pentru calificările de nivel 3-7 CNC;	1
2.2. Constituirea consorțiilor de învățământ dual între unități ÎPT, universități tehnice, operatori economici, unități administrative teritoriale, alți parteneri relevanți;	Consortii de învățământ dual pentru calificările de nivel 3 - 7 CNC funcționale;	10
2.3. Dezvoltarea campusurilor profesionale integrate pentru crearea condițiilor optime de pregătire profesională a elevilor pentru calificări profesionale de nivel 3-7 CNC;	Campusuri profesionale integrate funcționale;	10
2.4. Echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT);	Atelierele de practică dotate, din unitățile de învățământ ÎPT;	909
2.5. Finanțarea costurilor asociate participării elevilor la stagiile de învățare la locul de muncă la operatorii economici și organizării examenelor de certificare a calificărilor profesionale;	Elevi certificați	38.000
2.6 Introducerea sistemului de credite transferabile și modificarea standardelor ocupaționale și a programelor de formare în sistemul de formare profesională a adulților;	Proiect de HG privind creditele transferabile SO revizuite	1 400
2.7 Dezvoltarea competențelor formatorilor, evaluatorilor specialiștilor, coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile;	Total participanți	5.000
2.8 Elaborarea Strategiei Naționale de Formare a Adulților;	Proiect de HG pentru aprobarea Strategiei Naționale de Formare a Adulților	1

Măsura 3		
Creșterea atractivității învățământului profesional și tehnic		
ACȚIUNI	INDICATORI OUTPUT	ȚINTE
3.1. Implementarea programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale ale elevilor (firme de exercițiu, târguri, concursuri, certificări ale firmelor de exercițiu) și organizarea de vizite de studiu la agenți economici;	Elevi sprijiniți	40.000
3.2. Echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT);	Laboratoarele de informatică echipate cu echipamente TIC din unitățile de învățământ profesional și tehnic;	909
3.3. Elaborarea și implementarea unui program național de formare profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, în vederea dobândirii de cunoștințe avansate în domeniul utilizării noilor tehnologii în procesul educațional și pentru îmbunătățirea competențelor specifice de pedagogie digitală;	Cadre didactice din sistemul public de educație preuniversitar formate pentru utilizarea noilor tehnologii în procesul educațional și care să își îmbunătățească competențele specifice de pedagogie digitală;	100.000
3.4. Elaborarea unei colecții de lecții multimedia și de ghiduri metodologice de predare/evaluare folosind tehnologii digitale, care să poată fi utilizate atât în învățarea față-în-față, cât și în învățarea blended learning/online;	Lecții multimedia pentru fiecare arie curriculară/disciplină de studiu, care vor fi publicate pe portaluri/platforme cu acces liber, putând fi utilizate atât în învățarea față – în - față, cât și în învățarea blended learning/online;	50.000
3.5. Participarea elevilor la stagii de pregătire practică în străinătate în vederea dobândirii competențelor profesionale în noi contexte de învățare și a dezvoltării competențelor transversale care să le faciliteze atât dezvoltarea personală cât și integrarea socio-profesională;	Elevi beneficiari de mobilități internaționale;	10.000
3.6. Participarea cadrelor didactice la stagii de formare în străinătate în vederea dezvoltării competențelor profesionale și transversale care să genereze creșterea calității activităților de predare-evaluare și învățare la locul de muncă ale elevilor;	Cadre didactice beneficiare de mobilități internaționale;	5.000

Măsura 4		
Creșterea participării și facilitarea accesului la formarea profesională inițială și continuă		
ACȚIUNI	INDICATORI OUTPUT	ȚINTE
4.1. Acordarea de sprijin financiar pentru cazare, masă și transport, pentru elevii ÎPT din grupuri sau medii defavorizate;	Elevi din grupuri și medii dezavantajate sprijiniți pentru continuarea studiilor în ÎPT;	88.000
4.2. Furnizarea de programe remediale pentru elevii cu competențe de bază reduse, în special pentru elevii din grupuri sau medii defavorizate;	Elevi sprijiniți pentru creșterea competențelor de citit, matematică și științe;	93.000
4.3. Formarea personalului didactic pentru individualizarea învățării și utilizarea de tehnici didactice inovative, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate/cu dizabilități;	Personal didactic format pentru individualizarea învățării și adaptare la nevoile grupurilor dezavantajate/cu dizabilități;	500
4.4. Formarea consilierilor școlari, a personalului din centrele de consiliere, diriginți pentru îmbunătățirea accesului informat al elevilor la programele de educație și formare profesională inițială;	Consilieri școlari, personal din centrele de consiliere și diriginți formați pentru îmbunătățirea accesului informat al elevilor la programele de educație și formare profesională inițială;	9.000
4.5. Dezvoltarea de campanii locale, regionale și naționale de informare-conștientizare, adresate actorilor educaționali (elevi, profesori, părinți, parteneri economici și sociali, etc.), privind oportunitățile oferite de ÎPT și a intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile;	Campanii locale, regionale și naționale de informare-conștientizare, adresate actorilor educaționali;	126
4.6. Implementarea programului „Pachet de bază pentru persoanele fără/cu nivel scăzut de formare” (servicii de orientare în carieră și consiliere profesională, servicii de evaluare a competențelor deținute, programe personalizate de dobândire a competențelor de limba română, matematică, competențe IT de bază, calificare de nivel 1 sau/și 2 și certificare);	Entități sprijinite, inclusiv centre comunitare de învățare permanentă	42
	Număr total de participanți	130.230
4.7. Implementarea programului „Ține pasul” care vizează programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților ca urmare a evoluțiilor tehnologice rapide și a apariției de noi competențe;	Număr programe de formare realizate în parteneriat cu sectoarele economice	420
4.8. Implementarea programului „Competențe digitale pentru piața muncii” care vizează programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat) precedate de o evaluare a nivelului competențelor digitale deținute;	Număr programe	1.000

Măsura 5		
Îmbunătățirea calității formării profesionale inițiale și continue, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor		
ACȚIUNI	INDICATORI OUTPUT	ȚINTE
5.1. Îmbunătățirea și aplicarea mecanismului de monitorizare și evaluare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem;	Mecanism de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind formarea profesională inițială optimizat și aplicat;	1
5.2. Crearea și aplicare unui mecanism privind asigurarea calității învățării la locul de muncă și certificării rezultatelor învățării în formarea profesională inițială pentru a crește relevanța calificărilor pentru piața muncii;	Mecanism de asigurare a calității învățării la locul de muncă elaborat și aplicat; Mecanism de asigurare a calității certificării profesionale îmbunătățit;	1 1
5.3. Elaborarea și implementarea metodologiei de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor;	Metodologie de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor elaborată și aplicată;	1
5.4. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională inițială;	Mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională inițială;	1
5.5. Susținerea și dezvoltarea rețelelor parteneriale între școlile din ÎPT în vederea extinderii sistemului de colaborare a personalului didactic și a desfășurării de activități de învățare colegială și de evaluare colegială;	Vizite de evaluare colegială la nivel de furnizor de formare profesională;	20
5.6. Formarea actorilor implicați în implementarea mecanismelor și metodologiilor de asigurare a calității în ÎPT (cadre didactice, tutori de practică, personal didactic auxiliar implicat în administrarea și popularea bazelor de date din ÎPT);	Actori implicați în implementarea mecanismelor și metodologiilor de asigurare a calității în ÎPT, formați;	3.000
5.7. Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor (dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați, dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților);	Entități sprijinite (furnizori de formare cu sistem de asigurare a calității implementat) Mecanisme, metodologii, proceduri, instrumente, aprobate	3.342 2

6. Acronime și abrevieri	
ANC	Autoritatea Națională pentru Calificări
ANOFM	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANPCDEFP	Agencia Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale
ANFP	Agencia Națională a Funcționarilor Publici
ARACIP	Agencia Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar
BAS	Bugetul Asigurărilor de Șomaj
BS	Bugetul de Stat
CAJ	Comisia de Autorizare a Furnizorilor de Formare Profesională a Adulților Județeană
CAMB	Comisia de Autorizare a Furnizorilor de Formare Profesională a Adulților a Municipiului București
CCD	Casa Corpului Didactic
CEDEFOP	Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale
CJRAE	Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională
CMBRAE	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
CNC	Cadrului Național al Calificărilor
CNDIPT	Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic
ECVET	Sistemul European de Credite pentru Educație și Formare Profesională
EFP	Educație și Formare Profesională
EFPI	Sistem de Educație și Formare Profesională Inițială
EUROSTAT	Oficiul European de Statistică
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FESI	Fondurile Europene Structurale și de Investiții
FPA	Formare Profesională a Adulților
FPC	Formare Profesională Continuă
FSE	Fondul Social European
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
INCSMPS	Institutul Național de Cercetare în domeniul Muncii și Protecției Sociale

ÎPT	Învățământ Profesional și Tehnic
ISCED	Clasificarea Internațională Standard a Educației
ISJ	Inspectoratul Școlar Județean
ISMB	Inspectoratul Școlar al Municipiului București
IT&C	Tehnologia Informației și Comunicațiilor
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Durabile
MAT	Ministerul Antreprenorialului și Turismului
ME	Ministerul Educației
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
MMSS	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
MTI	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
ONG	Organizație Non Guvernamentală
PAS	Planul de Acțiune al Școlii
PLAI	Planul Local de Acțiune pentru Învățământ
PNI-VET	Planul Național de Implementare pentru educație și formare profesională inițială și continuă
PNRR	Programul Național de Redresare și Reziliență
POCU	Programul Operațional Capital Uman
POEO	Planul Operațional Educație și Ocupare
PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ
QANRP	Punctul Național de Referință pentru Asigurarea Calității
REFERNET	Rețeaua Europeană pentru Expertiză în Educație și Formare Profesională
SIIR	Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România
SO	Standard Ocupațional
SPP	Standard de Pregătire Profesională
UAT	Unitate Administrativ Teritorială
UEFISCDI	Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării